

Krajowa Rada
BEZPIECZEŃSTWA
RUCHU DROGOWEGO

Stosowanie pasów bezpieczeństwa w Polsce w 2015 roku

Wydawca:

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
Sekretariat Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa
Tel.: (22) 630-12-55
Fax: (22) 830-00-80

www.krbrd.gov.pl

Realizacja:

Instytut Transportu Samochodowego (ITS)

Heller Consult sp. z o. o. (HC)

W ramach umowy nr SKR/KF/BDG-VIII-32018-U-96/14 z dnia 03.09.2014

Praca zespołowa pod kierunkiem:

Marii Dąbrowskiej-Loranc - ITS

Tomasza Wojsza - HC

Autorzy opracowania:

ITS:

Paweł Bany

Dagmara Jankowska-Karpa

Kamil Kresowski

Przemysław Skoczyński

Katarzyna Sicińska

Aneta Wnuk

Anna Zielińska

HC:

Andrzej Nadowski

Magdalena Szyprowska

Paweł Tutka

Jan Zieliński

Konsultacje merytoryczne: prof. Ryszard Krystek

Warszawa, grudzień 2015

Spis treści

1. Streszczenie	4
2. Metodologia	6
3. Wyniki badań stosowania pasów bezpieczeństwa na obszarze kraju	7
3.1. Samochody osobowe i taksówki	7
3.2. Pozostałe pojazdy	12
3.3. Zmiany czasowe	13
4. Wyniki badań stosowania pasów bezpieczeństwa w poszczególnych województwach	16
4.1. Porównanie województw	16
4.2. Charakterystyka województw	19
5. Podsumowanie i rekomendacje	36

1. Streszczenie

W dwóch sesjach pomiarowych w 2015 roku w 16 województwach w 135 punktach pomiarowych (37 stałych i 98 zmiennych) przeprowadzono badania mające na celu między innymi zebranie danych o stosowaniu pasów bezpieczeństwa przez kierujących i pasażerów pojazdów osobowych, dostawczych i ciężarowych.

Zastosowano metodę obserwacji z zewnątrz. W każdym województwie wykonano pomiary na drogach różnych kategorii (krajowych, autostradach (A), ekspresowych (S), wojewódzkich, powiatowych), w obszarach zabudowanych i poza obszarami zabudowanymi oraz w miastach wojewódzkich. Ogółem zebrano dane dotyczące 99 943 pojazdów oraz 129 327 użytkowników pojazdów.

Uzyskano następujące wyniki:

- /// **Wskaźnik używania pasów w samochodach osobowych w 2015 roku, biorąc pod uwagę pracę przewoźową dla różnych rodzajów dróg jako czynnika wagowego, wyniósł 91%¹.**
- /// Wśród użytkowników **samochodów osobowych**:
 - **Pasy bezpieczeństwa stosowało 95% kierujących, 96% pasażerów z przodu oraz 76% pasażerów z tyłu.**
 - Nieco częściej pasy stosowały kobiety niż mężczyźni (96%, w porównaniu do 94%).
 - **Najczęściej pasy zapinały osoby w wieku 25-60 lat (95%), najrzadziej zapięte były osoby starsze (91%).**
 - **Zdecydowanie najczęściej pasy bezpieczeństwa stosowali kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych na autostradach i w dużych miastach.** Na drogach krajowych pasy stosowano dużo częściej niż na drogach powiatowych (94% w porównaniu do 88%). Nieznacznie częściej pasy zapinano w obszarze zabudowanym (95%) niż w obszarze niezabudowanym (94%).
- /// **Pasy bezpieczeństwa w taksówkach były stosowane prawie dwukrotnie rzadziej niż ogólnie przez użytkowników pojazdów osobowych.**
- /// **Porównanie stosowania pasów w samochodach osobowych w poszczególnych regionach Polski wskazuje na różnice sięgające 10 punktów procentowych.** Najwyższy wskaźnik stosowania pasów zanotowano w województwach: pomorskim (99%) i zachodniopomorskim (98%). Najniższy wskaźnik zanotowano w województwach: łódzkim (88%) i świętokrzyskim (90%). **Nieco lepsze wskaźniki stosowania pasów zanotowano w stolicach województw.** Pasy najczęściej zapinali mieszkańcy Gdańska, Katowic i Szczecina (po 98%), a najrzadziej Białegoostoku i Kielc (po 92%).
- /// **Zanotowano dużo niższy stopień używania pasów bezpieczeństwa przez kierowających i pasażerów pojazdów innych niż samochody osobowe:**
 - Samochody dostawcze – 81% (wskaźnik obliczony z uwzględnieniem pracy

¹ Obliczenia wykonano na podstawie danych z Raportu dla GUS: Ruch drogowy – rok 2012, autor dr inż. Andrzej Waltz, 2014-11-18. Bez uwzględnienia czynnika wagowego pasy bezpieczeństwa stosowało 95% badanych (kierowców i pasażerów łącznie) w samochodach osobowych. Czynniki wagowe zastosowano wyłącznie do obliczenia ogólnych wskaźników stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych, dostawczych i ciężarowych.

przewozowej dla różnych rodzajów dróg jako czynnika wagowego),

- Samochody ciężarowe – 75% (wskaźnik obliczony z uwzględnieniem pracy przewozowej dla różnych rodzajów dróg jako czynnika wagowego).

■ Stwierdzono wzrost stosowania pasów bezpieczeństwa w Polsce w samochodach osobowych, dostawczych i ciężarowych. Przy uwzględnieniu czynnika wagowego **w samochodach osobowych zanotowano wzrost stosowania pasów o 1% w stosunku do pomiarów z roku 2014 i o 17% w stosunku do pomiarów z 2008 roku.**

2. Metodologia

Badania dotyczące stosowania pasów bezpieczeństwa w pojazdach w 2015 roku przeprowadzono w dwóch sesjach: wiosennej od 30 marca do 5 czerwca oraz jesiennej od 31 sierpnia do 6 listopada, przez konsorcjum złożone z Instytutu Transportu Samochodowego (ITS) oraz firmy Heller Consult sp. z o. o. (HC). Metodologia badań została określona przez Zlecniodawcę.

Pomiary zrealizowano w 16 województwach w 135 punktach pomiarowych (37 stałych i 98 zmiennych). W celu zebrania danych zastosowano metodę obserwacji z zewnątrz. W każdym województwie wykonano pomiary na drogach różnych kategorii (krajowych, autostradach (A), ekspresowych (S), wojewódzkich, powiatowych), w obszarach zabudowanych i poza obszarami zabudowanymi oraz w miastach wojewódzkich.

Punkty pomiarowe były zlokalizowane w pobliżu miejsc badań prędkości (realizowanych w tym projekcie), w rejonie skrzyżowań z sygnalizacją świetlną lub rond, czyli tam gdzie kierujący znacznie redukowali prędkość oraz z dala od posterunków policji i w sposób niesugerujący badanym, że są obserwowani. Jeżeli w pobliżu punktu pomiaru prędkości nie było odpowiedniego miejsca, punkty obserwacji zachowań uczestników ruchu były lokalizowane na tej samej drodze przy pierwszym skrzyżowaniu spełniającym pozostałe, wyżej wymienione cechy punktu obserwacyjnego.

W każdym punkcie pomiary prowadzono w dni powszednie, w dobrych warunkach atmosferycznych w porze dziennej, przez minimum 2 godziny. W jednym punkcie obserwacyjnym dane były zbierane przez 1 do 4 specjalnie przeszkolonych obserwatorów.

Liczba zbadanych pojazdów zależała od lokalizacji punktu pomiarowego:

- miasta wojewódzkie – minimum 2000 pojazdów,
- drogi krajowe, autostrady, drogi ekspresowe – minimum 1000 pojazdów,
- drogi wojewódzkie – minimum 500 pojazdów,
- drogi powiatowe – minimum 250 pojazdów.

Do rejestracji wyników obserwacji stosowano dedykowaną aplikację na urządzenia mobilne umożliwiającą zapisywanie, segregowanie i wysyłanie zgromadzonych danych na serwer bezpośrednio po zakończeniu pomiarów. Aplikacja nie rejestrowała danych niepełnych.

Rejestracji podlegały następujące parametry:

- typ pojazdu: samochód osobowy, taksówka, samochód ciężarowy, samochód dostawczy,
- rodzaj uczestnika ruchu: kierujący, pasażer z przodu, pasażer z tyłu,
- płeć uczestnika ruchu: kobieta, mężczyzna,
- wiek uczestnika ruchu: dzieci (0-17 lat); młodzież (18-24 lata), dorośli (25-60 lat), osoby starsze (61 lat i więcej).

Ogółem zebrano dane dotyczące 194 747 pojazdów, w tym:

- 160 125 osobowych,
- 683 taksówek,
- 15 618 ciężarowych,
- 18 321 dostawczych.

Zebrano dane o 259 471 użytkownikach pojazdów, w tym:

- 194 747 kierujących,
- 64 724 pasażerach: 54 114 z przodu, 10 610 z tyłu.

3. Wyniki badań stosowania pasów bezpieczeństwa na obszarze kraju

3.1. Samochody osobowe i taksówki

W niniejszym rozdziale zaprezentowano dane bez uwzględnienia czynnika wagowego, który zastosowany został wyłącznie do obliczenia wskaźnika ogólnego.

W badaniach przeprowadzonych w 2015 roku zebrano dane o 220 701 osobach podróżujących samochodami osobowymi, w tym o 160 808 kierujących, 49 283 pasażerach z przodu i 10 610 pasażerach z tyłu. 94 % spośród zbadanych kierujących i pasażerów samochodów osobowych było zapiętych w pasy bezpieczeństwa, w tym:

/// w podziale na miejsce w pojeździe:

- kierujących - 95%,
- pasażerów z przodu - 96%,
- pasażerów z tyłu - 76%,

/// w podziale na wiek:

- wśród dzieci (0-17) - 92%,
- wśród młodzieży (18-24) - 94%,
- wśród dorosłych (25-60) - 95%,
- wśród osób starszych (powyżej 60 lat) - 91%,

/// w podziale na płeć:

- wśród kobiet - 96%,
- wśród mężczyzn - 94%,

/// w podziale na rodzaj drogi:

- na autostradach - 97%,
- na drogach ekspresowych - 92%,
- na drogach krajowych - 94%,
- na drogach wojewódzkich - 92%,
- na drogach powiatowych - 88%,
- na drogach w miastach wojewódzkich - 96%,

/// w podziale na obszar:

- w obszarze zabudowanym - 95%,
- w obszarze niezabudowanym - 94%.

Spośród samochodów osobowych wyodrębniono dane o taksówkach, w tym o 683 kierowcach, 78 pasażerach z przodu oraz 207 siedzących z tyłu. 49% osób podróżujących taksówkami było zapiętych w pasy, w tym:

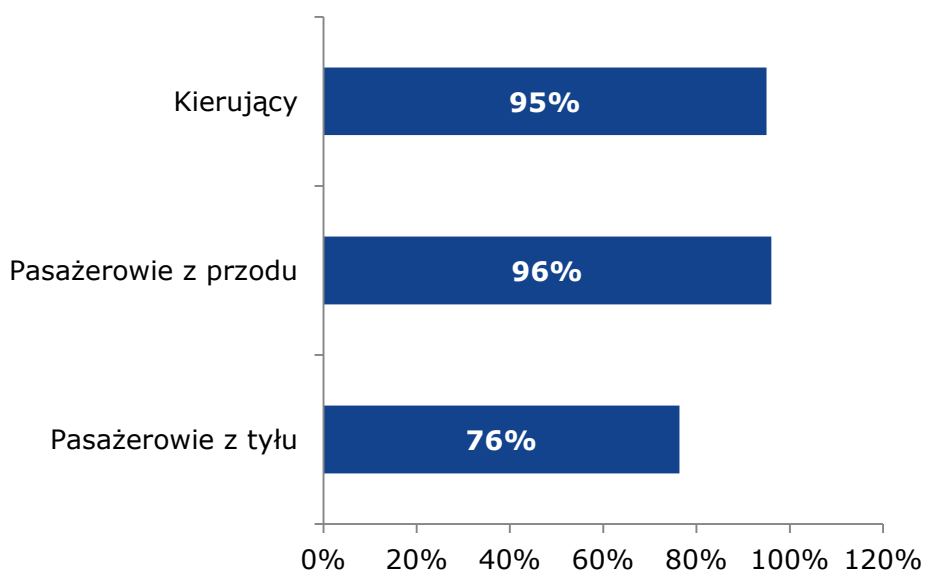
- kierujących - 49 %,
- pasażerów z przodu - 71%,
- pasażerów z tyłu - 43%.

W samochodach osobowych pasy bezpieczeństwa częściej stosowali kierowcy i pasażerowie siedzący z przodu, niż pasażerowie siedzący z tyłu.

Tab. 3.1.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na miejsce w pojeździe w 2015 roku

Miejsce w pojeździe	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Kierujący	160808	152827	95%
Pasażerowie z przodu	49283	47332	96%
Pasażerowie z tyłu	10610	8097	76%
Razem	220701	208256	94%

Rys.3.1.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na miejsce w 2015 roku

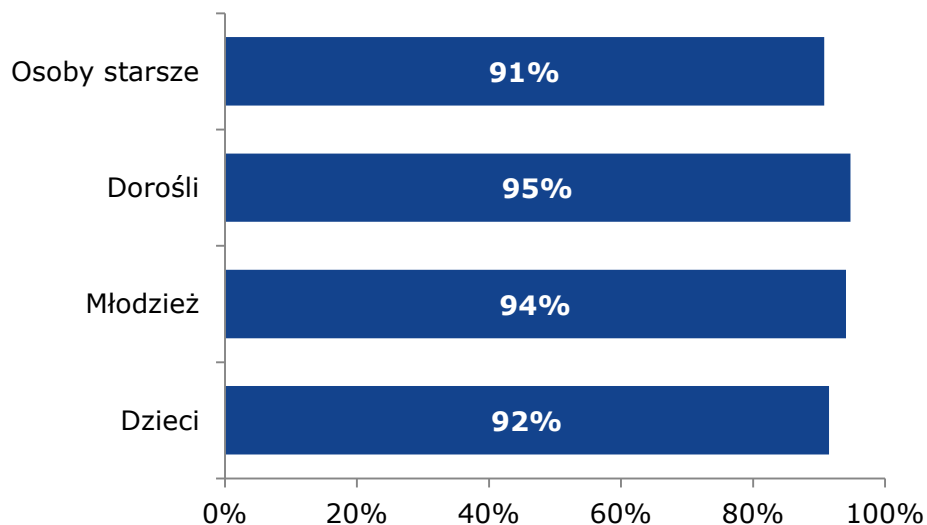

W 2015 roku pasy najczęściej zapinały osoby w wieku 25-60 lat (95%). Rzadziej zapięte były dzieci i osoby starsze. Kobiety nieznacznie częściej zapinały pasy niż mężczyźni.

Tab. 3.1.2. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na wiek użytkowników pojazdów w 2015 roku

Wiek	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Dzieci (0-17)	7053	6455	92%
Młodzież (18-24)	39773	37427	94%
Dorośli (25-60)	164519	155881	95%
Osoby starsze (61 i więcej)	9356	8493	91%
Razem	220701	208256	94%

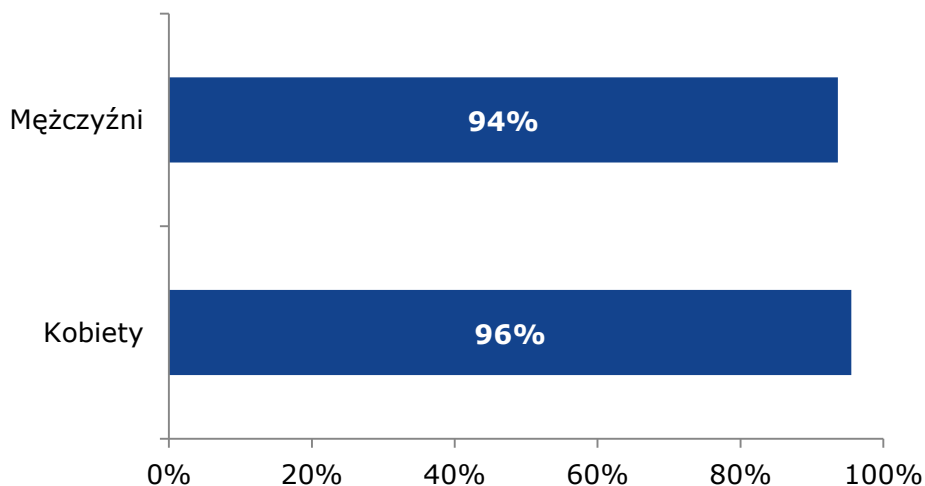
Rys.3.1.2. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na wiek użytkowników pojazdów w 2015 roku

Tab. 3.1.3. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na płeć w 2015 roku

Płeć	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Kobiety	83613	79875	96%
Mężczyźni	137088	128381	94%
Razem	220701	208256	94%

Rys. 3.1.3. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na płeć w 2015 roku

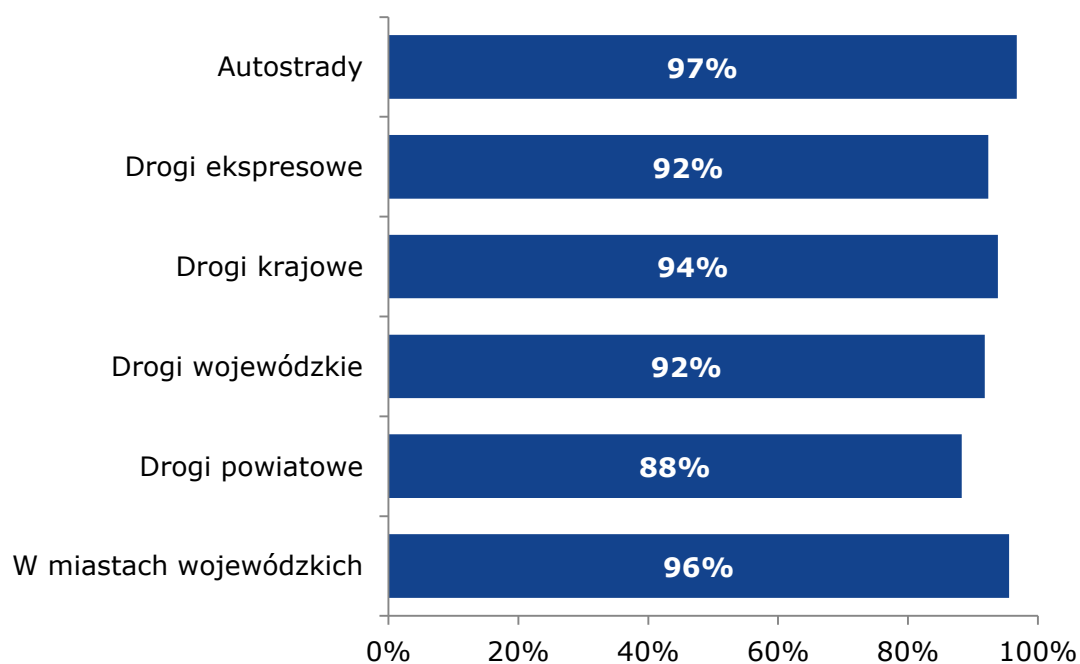

Analiza wyników badań przeprowadzonych w 2015 roku wskazuje, że stopień zapinania pasów kierujących i pasażerów samochodów osobowych jest najwyższy na autostradach (97%) i w miastach wojewódzkich (96%). Na drogach krajowych (94%) pasy stosowano dużo częściej niż na drogach powiatowych (88%), gdzie pasy są stosowane przez najmniejszą liczbę kierowców i pasażerów. Nieznacznie częściej pasy zapinali kierowcy i pasażerowie w obszarze zabudowanym niż w obszarze niezabudowanym.

Tab. 3.1.4. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na kategorie drogi w 2015 roku

Kategoria drogi	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Drogi krajowe	52267	49035	94%
Autostrady	6334	6129	97%
Drogi ekspresowe	6122	5653	92%
Drogi wojewódzkie	20667	18972	92%
Drogi powiatowe	11847	10457	88%
W miastach wojewódzkich	123464	118010	96%
Razem	220701	208256	94%

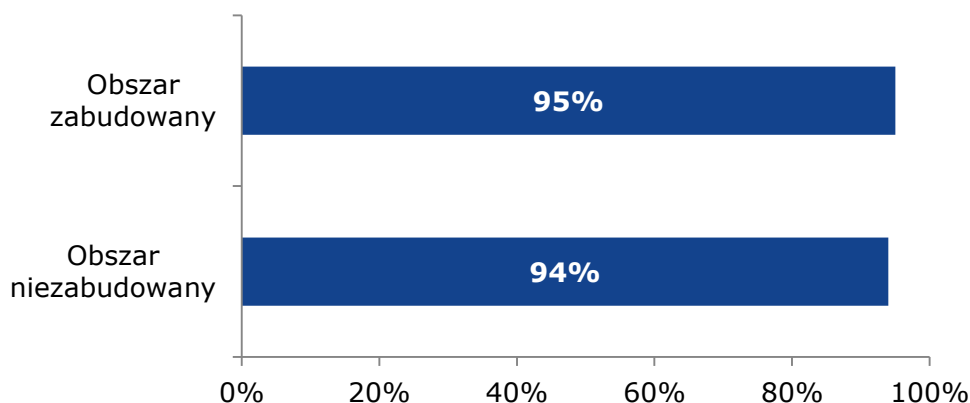
Rys. 3.1. 4. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na kategorie drogi w 2015 roku

Tab. 3.1.5. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na obszar w 2015 roku

Obszar	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Obszar zabudowany	157348	148959	95%
Obszar niezabudowany	63353	59297	94%
Razem	220701	208256	94%

Rys. 3.1.5. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na obszar w 2015 roku

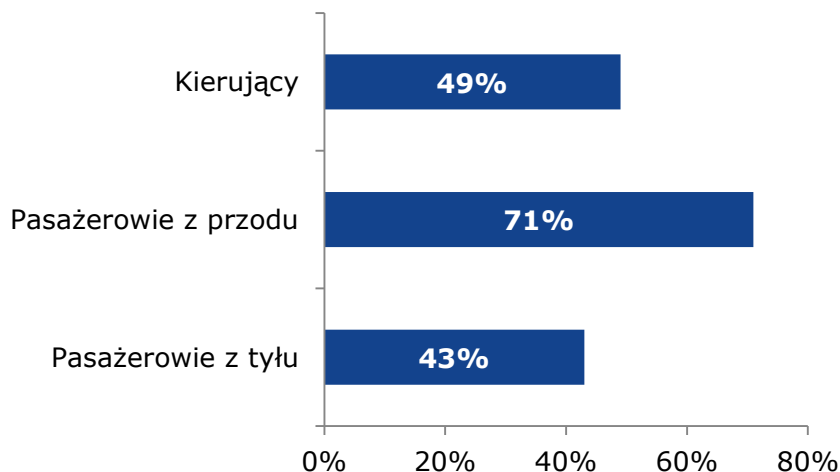

W I sesji 2015 r. pomiarowej dodatkowo zostały przeprowadzone badania stopnia zapinania pasów przez kierowców i pasażerów taksówek w miastach wojewódzkich. Zebrano dane o 968 osobach podróżujących w taksówkach, w tym o 683 kierujących, 78 pasażerach z przodu i 207 pasażerach z tyłu. Analiza wyników pokazała, że zarówno kierowcy jak i pasażerowie taksówek zapinają pasy znacznie rzadziej niż kierowcy i pasażerowie innych pojazdów. Mniej niż połowa z nich (49%) zapinała pasy, gdy tymczasem w całej próbie badawczej pasy stosowało 92% pasażerów i kierowców, w tym w samochodach osobowych aż 95%. Najczęściej w taksówkach zapinają się pasażerowie z przodu, a najrzadziej pasażerowie z tyłu. Nie zanotowano różnic w sposobie zapinania się w taksówkach kobiet i mężczyzn (po 49 %). Jeśli chodzi o wiek to częściej zapięte były dzieci i młodzież niż osoby starsze, powyżej 61 roku życia.

Tab. 3.1.6. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na miejsce w taksówkach w 2015 roku

Miejsce w pojeździe	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Kierujący	683	334	49%
Pasażerowie z przodu	78	55	71%
Pasażerowie z tyłu	207	89	43%
Razem	968	478	49%

Rys.3.1.6. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na miejsce w taksówkach w 2015 roku

3.2. Pozostałe pojazdy

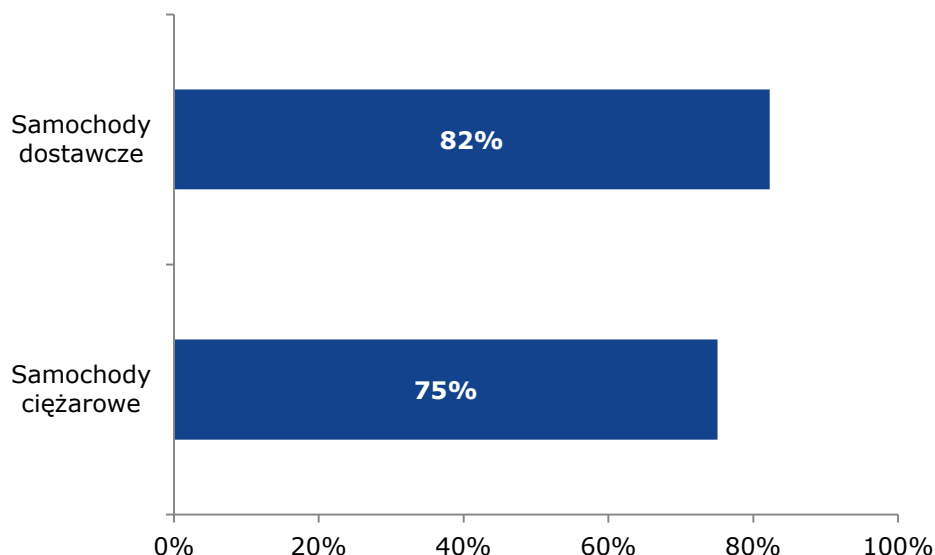
W badaniu zebrano dane o 22 302 osobach podróżujących samochodami dostawczymi, w tym o 18 321 kierujących oraz 3 981 pasażerach z przodu. 82% spośród zbadanych kierujących i pasażerów samochodów dostawczych było zapiętych w pasy bezpieczeństwa. Wskaźnik używania pasów bezpieczeństwa w samochodach dostawczych, przy wzięciu pod uwagę pracy przewozowej dla poszczególnych kategorii dróg jako czynnika wagowego wyniósł 81% i wzrósł o 3% w stosunku do pomiarów przeprowadzonych w 2014 roku.

Ponadto w badaniu zebrano dane o 16 468 osobach podróżujących samochodami ciężarowymi, w tym o 15 618 kierujących i 850 pasażerach. 75% spośród zbadanych kierujących i pasażerów samochodów ciężarowych było zapiętych w pasy bezpieczeństwa. Wskaźnik używania pasów bezpieczeństwa w samochodach ciężarowych, przy wzięciu pod uwagę pracy przewozowej dla poszczególnych kategorii dróg jako czynnika wagowego wyniósł 75% i wzrósł o 3% w stosunku do pomiarów przeprowadzonych w roku 2014.

Tab. 3.2.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa w innych pojazdach w 2015 roku

Inne pojazdy	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Samochody ciężarowe	16468	12364	75%
Samochody dostawcze	22302	18348	82%
Razem	38770	30712	79%

Rys.3.2.1. Stosowanie pasów bezpieczeństwa w innych pojazdach w 2015 roku

3.3. Zmiany czasowe

Porównania wyników badań przeprowadzonych w 2015 roku z wynikami z lat poprzednich zostały wykonane w oparciu o zestawienia z badań: z lat 2002-2013 przekazane przez Zamawiającego oraz z roku 2014 wykonane w ramach sesji pomiarowej niniejszego projektu.

W 2015 roku wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych, obliczony z uwzględnieniem pracy przewozowej jako czynnika wagowego wyniósł 91% i był o 1 punkt procentowy wyższy niż w roku 2014, 11 punktów procentowych wyższy niż w roku 2013 i o 17 punktów procentowych wyższy niż w roku 2008.

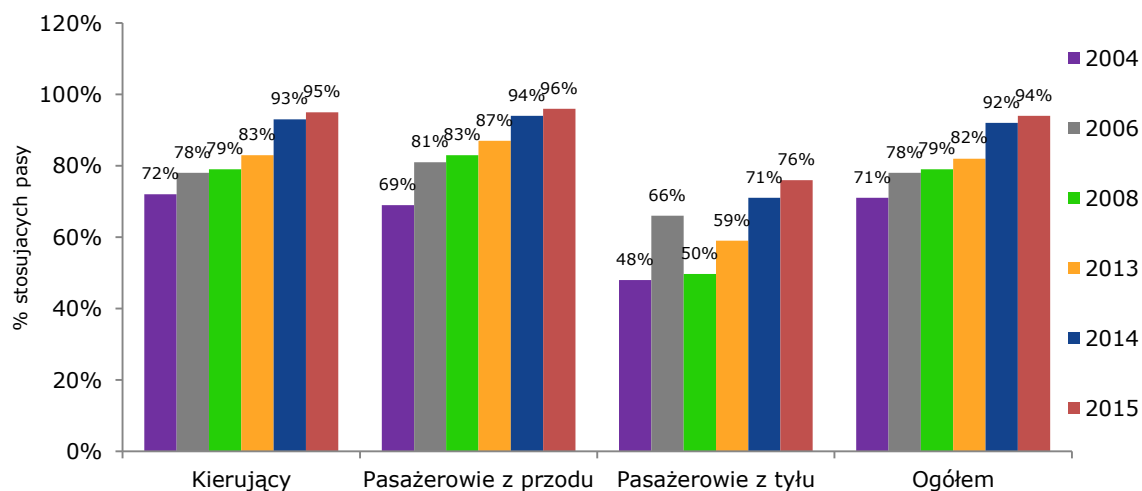
Pozostałe dane w niniejszym rozdziale zaprezentowano bez uwzględniania czynników wagowych.

Porównanie stosowania pasów bezpieczeństwa w kolejnych latach 2004, 2006, 2008, 2013, 2014 i 2015 przez kierowców i pasażerów w samochodach osobowych wskazuje na stopniowy wzrost stosowania pasów w zbadanych grupach. W 2015 roku w porównaniu do 2014 roku zanotowano 2 % wzrost zarówno wśród kierowców jak i pasażerów pojazdów. Podobnie jak w kolejnych latach odsetek stosujących pasy wśród pasażerów siedzących z przodu i kierowców był znacznie wyższy niż wśród pasażerów z tyłu (o 20 punktów procentowych).

Tab. 3.3.1. Stopień stosowania pasów bezpieczeństwa przez kierowców i pasażerów w samochodach osobowych w latach 2004, 2006, 2008, 2013, 2014, 2015

Rok	Kierujący	Pasażerowie z przodu	Pasażerowie z tyłu	Ogółem
2004	72%	69%	48%	71%
2006	78%	81%	66%	78%
2008	79%	83%	50%	79%
2013	83%	87%	59%	82%
2014	93%	94%	74%	92%
2015	95%	96%	76%	94%

Rys.3.3.1. Stopień stosowania pasów bezpieczeństwa przez kierowców i pasażerów w samochodach osobowych w latach 2004, 2006, 2008, 2013, 2014, 2015

Porównanie badań stosowania pasów bezpieczeństwa przeprowadzonych w latach 2013, 2014 i 2015 wskazuje na korzystne tendencje zmian. Zarówno kierowcy i pasażerowie stosowali pasy częściej niż pasażerowie z tyłu. W 2015 roku zanotowano wzrost stosowania pasów w stosunku do roku 2013 o 12% przez kierowców, o 19% przez pasażerów z przodu i 17% przez pasażerów z tyłu. Jednak tendencja wzrostowa po przekroczeniu 90% jest już mniej dynamiczna. Na przełomie lat 2014/2015 wzrost stosowania pasów przez kierowców oraz pasażerów z przodu wyniósł średnio 2%. Największy wzrost obserwujemy wśród pasażerów na tylnych siedzeniach.

Tab. 3.3.2. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na miejsce w pojeździe w latach 2013-2015

Miejsce w pojeździe	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014
Kierujący	83%	93%	95%	+2%
Pasażerowie z przodu	87%	94%	96%	+2%
Pasażerowie z tyłu	59%	71%	76%	+5%

Jeśli chodzi o wiek użytkowników samochodów osobowych to we wszystkich kategoriach obserwuje się pozytywne zmiany. W stosunku do roku 2013 największy wzrost stosowania pasów zaobserwowano w grupie młodzieży (+ 21%), a najmniejszy w grupie dzieci i osób starszych (+7%). W grupie osób starszych nie zanotowano zmian w zapinaniu pasów w kolejnych badaniach w 2014 i 2015 roku.

Tab. 3.3.3. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na wiek użytkowników pojazdów w latach 2013-2015

Wiek	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014
Dzieci	85%	88%	92%	+4%
Młodzież	73%	91%	94%	+3%
Dorośli	83%	93%	95%	+2%
Osoby starsze	84%	91%	91%	0%

W badaniach prowadzonych w kolejnych latach zawsze kobiety stosowały pasy bezpieczeństwa częściej niż mężczyźni. Proporcja ta potwierdziła się w badaniach z 2015 roku. Stosowanie pasów w grupie mężczyzn jak i kobiet wzrosło o 2% w stosunku do roku 2014. W stosunku do roku 2013 wzrost jest dużo większy i wynosi 11% dla kobiet i 13% dla mężczyzn.

Tab. 3.3.4. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na płeć użytkowników pojazdów w latach 2013-2015

Płeć	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014
Kobiety	85%	94%	96%	+2%
Mężczyźni	81%	92%	94%	+2%

Biorąc pod uwagę kategorię drogi to w kolejnych latach 2013, 2014 i 2015 kierujący i pasażerowie samochodów osobowych stosowali pasy częściej na drogach krajowych niż na drogach wojewódzkich i powiatowych. Stosunkowo najwyższy wskaźnik stosowania pasów utrzymuje się na autostradach i w stolicach województw. W 2015 roku w stosunku do 2014 roku na wszystkich kategoriach dróg nastąpił wzrost wskaźnika stosowania pasów bezpieczeństwa, z wyjątkiem dróg ekspresowych. Tutaj nastąpił spadek aż o 7 punktów procentowych. Porównanie lat 2013 i 2015 wskazuje na największy wzrost na drogach powiatowych (+22%).

Tab. 3.3.5. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na rodzaj drogi w latach 2013-2015

Kategoria drogi	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014
Autostrady	b.d.	96%	97%	+1%
Drogi ekspresowe	b.d.	99%	92%	-7%
Drogi krajowe	87%	93%	94%	+1%
Drogi wojewódzkie	79%	90%	92%	+2%
Drogi powiatowe	66%	86%	88%	+2%
Stolice województw	85%	93%	96%	+3%

Porównanie stosowania pasów w badanej grupie w samochodach osobowych, dostawczych i ciężarowych od lat wskazuje, że najczęściej stosowane są one przez użytkowników samochodów osobowych, a najrzadziej samochodów ciężarowych. W każdej kategorii pojazdów zaobserwowano wzrost stosowania pasów. Największe zmiany zaobserwowano w stosunku do roku 2013 szczególnie w zakresie pojazdów ciężarowych (+39%), a także osobowych (+12%) i dostawczych (+13%).

Tab.3.3.6. Stosowanie pasów bezpieczeństwa ze względu na rodzaj pojazdu w latach 2013-2015

Rodzaj pojazdu	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014
W samochodach osobowych	82%	92%	94%	+2%
W samochodach ciężarowych	36%	73%	75%	+2%
W samochodach dostawczych	66%	79%	82%	+3%

4. Wyniki badań stosowania pasów bezpieczeństwa w poszczególnych województwach

4.1. Porównanie województw

Porównanie stopnia zapinania pasów bezpieczeństwa w poszczególnych województwach i stolicach województw przeprowadzono w odniesieniu do samochodów osobowych zbadanych na drogach krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz w stolicach województw (bez autostrad i dróg ekspresowych).

W 2015 roku w każdym województwie obserwacje były wykonywane w spełniających określone na wstępie kryteria punktach pomiarowych (na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz w stolicach województw). Ogółem zbadano 208 245 użytkowników samochodów osobowych.

Wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wśród zbadanych kierujących i pasażerów w poszczególnych województwach był zróżnicowany. Najczęściej pasy stosowali mieszkańcy województw: pomorskiego (99%), zachodniopomorskiego (98%) i śląskiego (97%), najrzadziej: łódzkiego (89%) oraz lubelskiego, świętokrzyskiego, podkarpackiego i podlaskiego (po 91%). Różnica pomiędzy najlepszym i najgorszym województwem wyniosła 10 punktów procentowych. Średnio w Polsce pasy w samochodach osobowych stosowało 94% kierujących i pasażerów. Wskaźnik stosowania pasów równy średniej krajowej zanotowano w województwie kujawsko-pomorskim. W 10 województwach jest on wyższy od średniej, a w 5 niższy. Niższy poziom wskaźnika stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych występuje we wschodnich regionach Polski, przy czym należy zaznaczyć znaczną poprawę w stosunku do badań z roku 2014.

W stolicach województw obserwacje zapinania pasów w samochodach osobowych były wykonywane w spełniających określone kryteria punktach pomiarowych (na skrzyżowaniach dróg dwujezdniowych lub jednojezdniowych). Ogółem zbadano 123 464 użytkowników pojazdów. Wyniki pomiarów były podobne jak dla województw. Wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wśród zbadanych kierujących i pasażerów w poszczególnych stolicach województw był zróżnicowany. Najczęściej pasy zapinali mieszkańcy: Gdańska, Katowic i Szczecina (po 98%), a najrzadziej: Białegostoku i Kielc (po 92%). Różnica pomiędzy najwyższym wskaźnikiem stosowania pasów w samochodach osobowych w stolicach województw, a najniższym była mniejsza niż w porównaniu województw i wyniosła 6 punktów procentowych. Średni wskaźnik stosowania pasów w stolicach województw był wyższy niż dla całej Polski i wynosił 96%. Wskaźnik stosowania pasów równy średniej dla miast wojewódzkich zanotowano w: Bydgoszczy, Krakowie, Olsztynie, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu. W 5 stolicach jest on wyższy od średniej, a w 5 niższy.

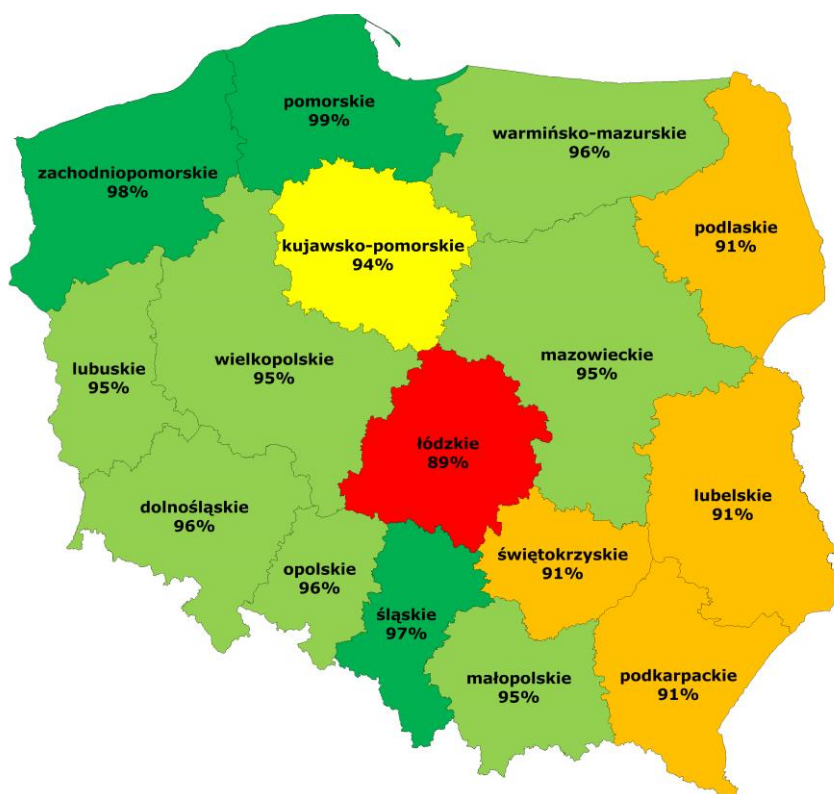
Najniższy poziom wskaźnika stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych występuje w stolicach województw zlokalizowanych we wschodnich regionach Polski, przy czym w 2015 roku odnotowano znaczną poprawę w stosunku do roku poprzedniego.

Porównanie województw i stolic województw wskazuje wyraźnie na częstsze stosowanie pasów w stolicach. Nawet w stolicach województw o najniższym wskaźniku stosowania pasów, był on wyższy o kilka punktów procentowych w odniesieniu do całego województwa.

Tab. 4.1. Wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych w podziale na województwa w 2015 roku

Województwo	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Dolnośląskie	13222	12702	96%
Kujawsko-pomorskie	12722	11979	94%
Lubelskie	12522	11389	91%
Lubuskie	13307	12585	95%
Łódzkie	12676	11321	89%
Małopolskie	13188	12565	95%
Mazowieckie	12785	12187	95%
Opolskie	13038	12503	96%
Podkarpackie	13057	11823	91%
Podlaskie	13877	12680	91%
Pomorskie	14476	14259	99%
Śląskie	12925	12588	97%
Świętokrzyskie	12713	11601	91%
Warmińsko-mazurskie	13308	12769	96%
Wielkopolskie	12306	11690	95%
Zachodniopomorskie	12123	11833	98%
Polska (bez dróg kat. A i S)	208245	196474	94%

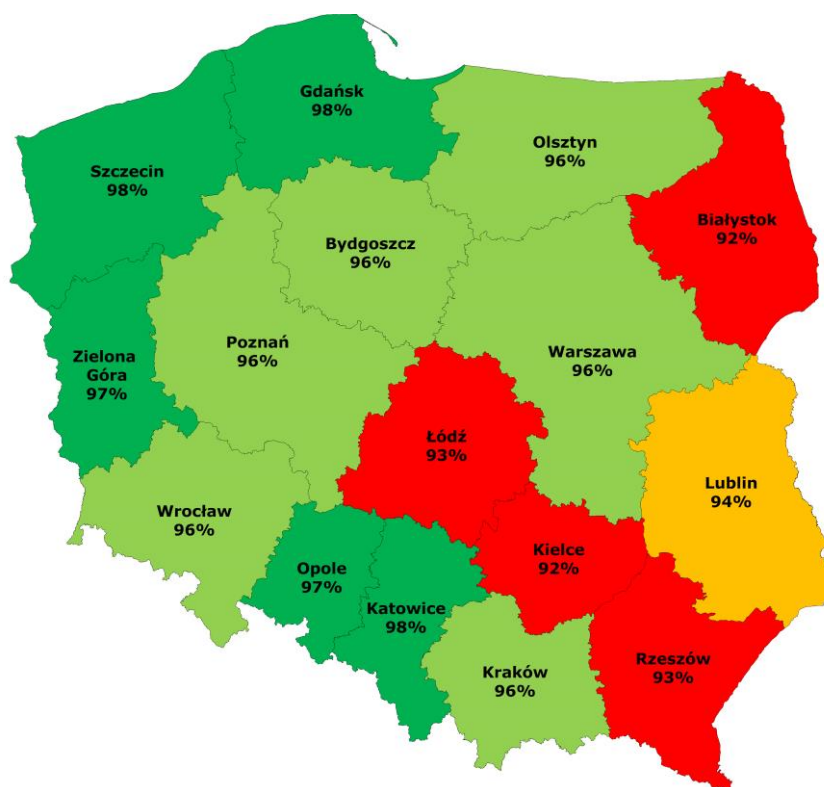
Rys. 4.1. Wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych w podziale na województwa w 2015 roku

Tab. 4.2. Wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych w stolicach województw w 2015 roku

Stolica województwa	Liczba zbadanych	W pasach	
		liczba	%
Wrocław	8125	7822	96%
Bydgoszcz	7107	6823	96%
Lublin	7088	6683	94%
Zielona Góra	7721	7481	97%
Łódź	7573	7014	93%
Kraków	7665	7340	96%
Warszawa	7744	7443	96%
Opole	7872	7667	97%
Rzeszów	8051	7517	93%
Białystok	8481	7820	92%
Gdańsk	8372	8245	98%
Katowice	7604	7457	98%
Kielce	7700	7111	92%
Olsztyn	7744	7420	96%
Poznań	7613	7312	96%
Szczecin	7004	6855	98%
Razem (bez dróg kat. A i S)	123464	118010	96%

Rys. 4.2. Wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych w stolicach województw w 2015 roku

4.2. Charakterystyka województw

W niniejszym rozdziale przedstawiono wyniki przeprowadzonych w 2015 roku badań dotyczących stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych oraz porównanie zmian czasowych w odniesieniu do każdego województwa.

Dla każdego województwa porównano dane dotyczące pomiarów wykonanych na drogach krajowych (bez autostrad i dróg ekspresowych), wojewódzkich, powiatowych oraz w stolicach województw w odniesieniu tylko do samochodów osobowych. Na wykresach przedstawiono następujące wyniki pomiarów w postaci wskaźnika stosowania pasów bezpieczeństwa w zbadanej próbie:

- /// ogólny wskaźnik stosowania pasów w samochodach osobowych w województwie,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg rodzajów dróg,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg obszaru zabudowanego i niezabudowanego,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg wieku użytkowników pojazdów,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg płci użytkowników pojazdów,
- /// wskaźnik stosowania pasów bezpieczeństwa wg miejsca w pojeździe.

Dla każdego województwa na oddzielnym wykresie przedstawiono również ogólne wskaźniki stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach dostawczych i ciężarowych w zbadanych próbach.

Wyniki badań przeprowadzonych w 2015 roku porównano do wyników badań z 2004, 2006 i 2008 i 2014 roku dla wszystkich województw. Dodatkowo, dla trzech województw: lubelskiego, mazowieckiego i pomorskiego zamieszczono dodatkowe porównanie do badań z 2013 roku (w 2013 roku pomiary zostały przeprowadzone tylko w tych województwach). Porównania dotyczą wskaźnika stosowania pasów bezpieczeństwa w samochodach osobowych przez kierujących, pasażerów z przodu, pasażerów z tyłu oraz ogółem wszystkich użytkowników samochodów osobowych w próbach badawczych z poszczególnych lat.

Porównanie wyników kolejnych pomiarów z lat 2004- 2015 wskazuje wyraźnie tendencję wzrostową wskaźnika zapinania pasów bezpieczeństwa w grupie zbadanych użytkowników samochodów osobowych we wszystkich województwach. Aż w 10 województwach w ciągu 10 lat nastąpiła ogromna poprawa sięgająca nawet 30%.

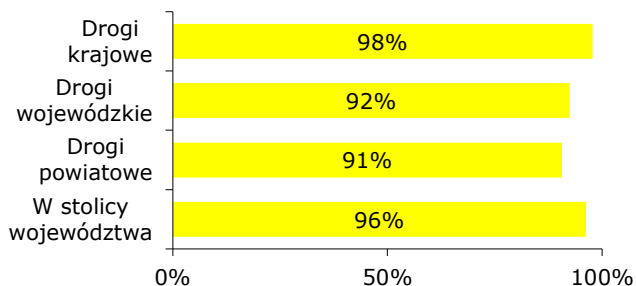
W 2015 roku zanotowano zdecydowany spadek zapinania pasów w stosunku do 2014 roku w dwóch województwach: łódzkim (-9%) i lubuskim (-3%).

DOLNOŚLĄSKIE

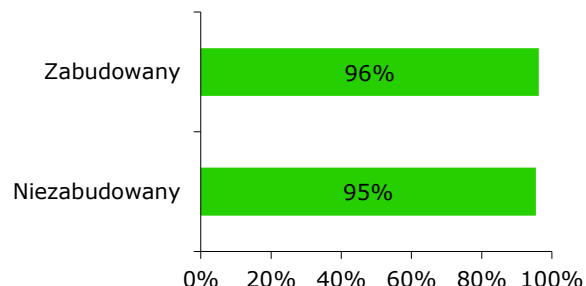

W województwie dolnośląskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 13 222 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego pasy stosowało 12 702 osób (96%).

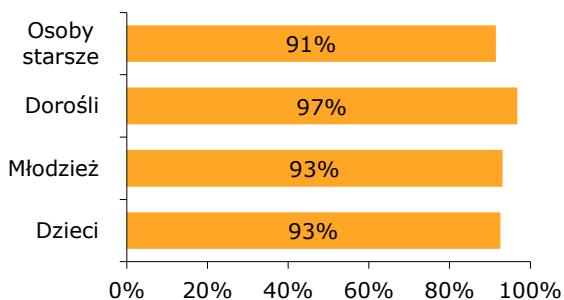
RODZAJ DROGI

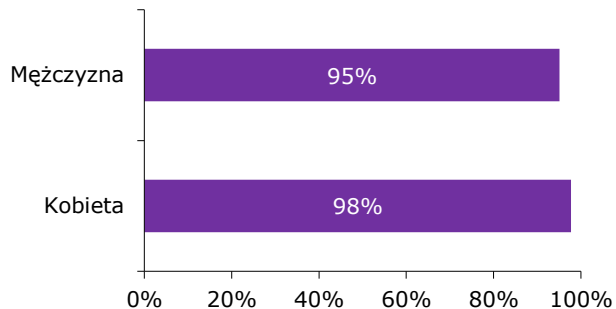
OBSZAR

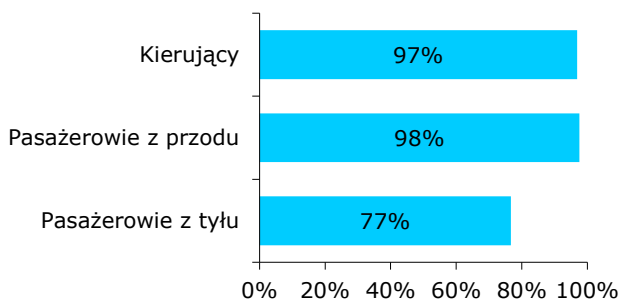
WIEK

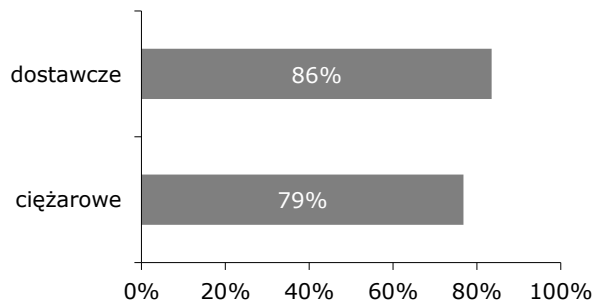
PŁEĆ

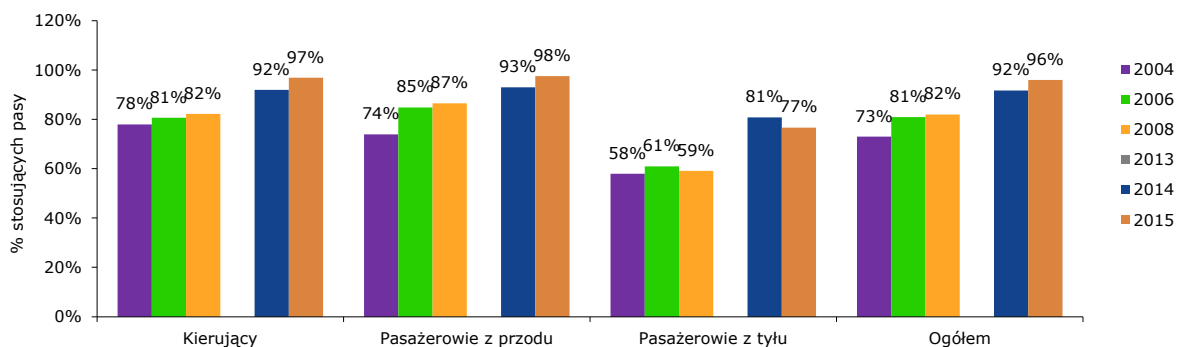
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

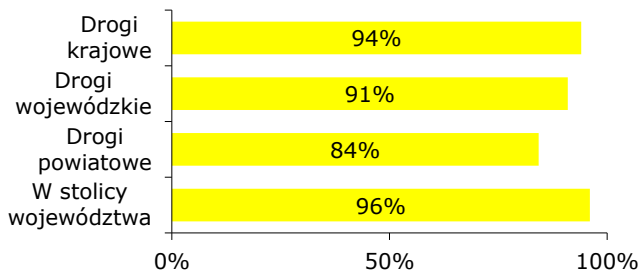

KUJAWSKO - POMORSKIE

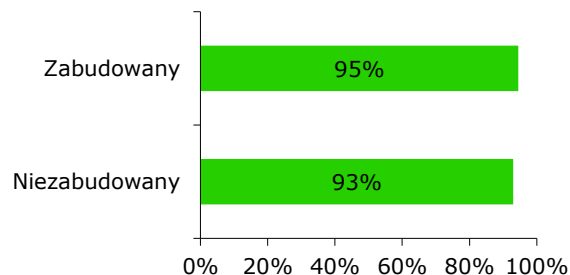

W województwie kujawsko-pomorskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 12 722 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 11 979 osób (94%).

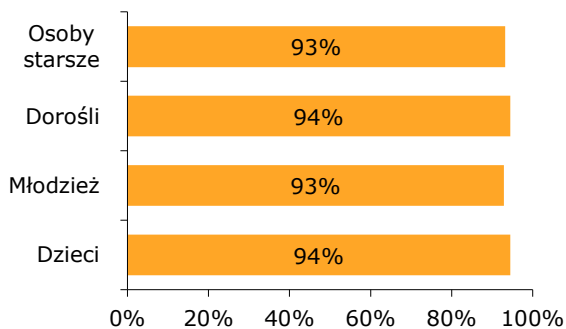
RODZAJ DROGI

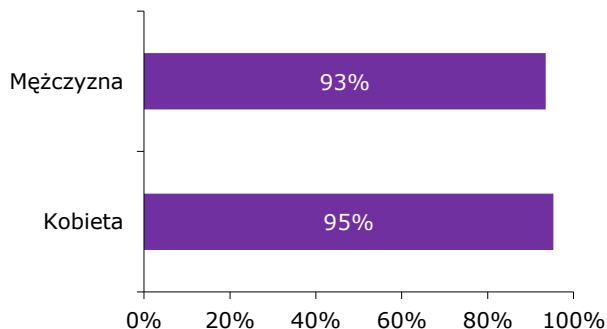
OBSZAR

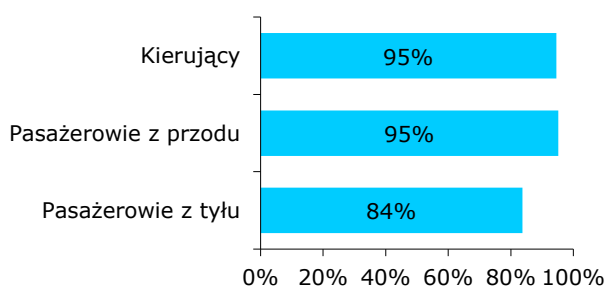
WIEK

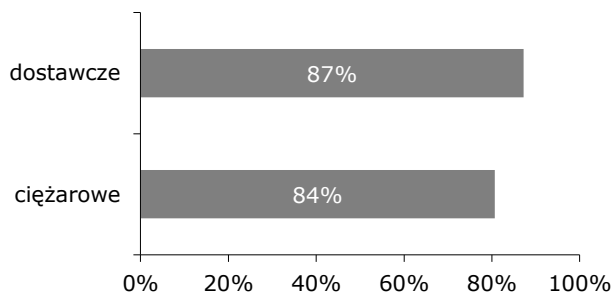
PŁEĆ

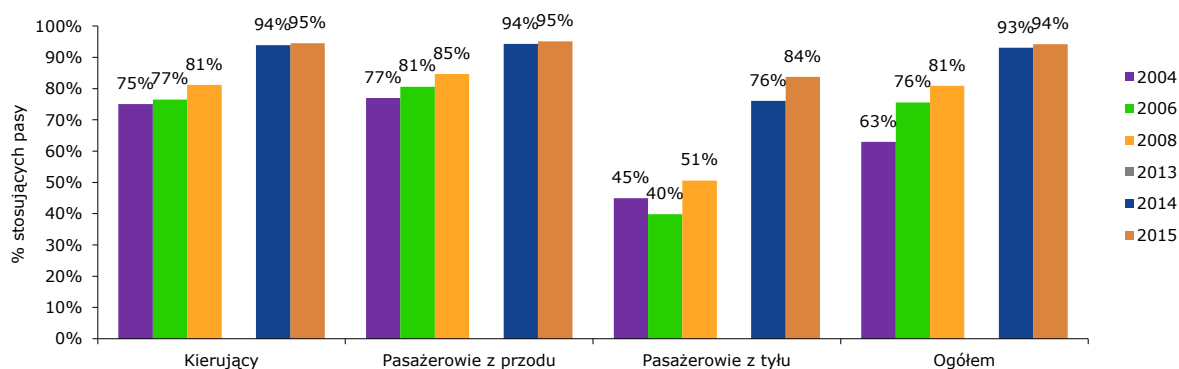
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

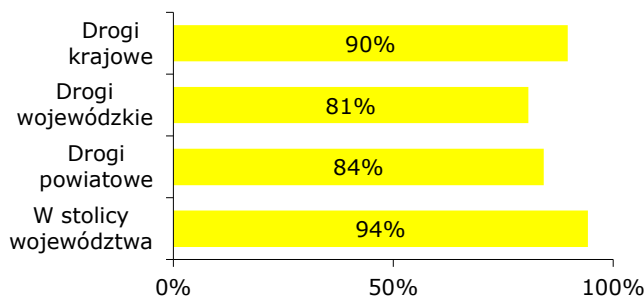

LUBELSKIE

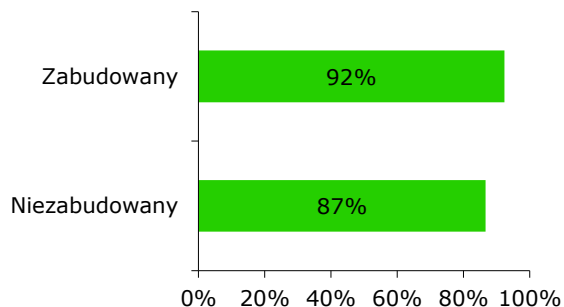

W województwie lubelskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 12 522 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 11 389 osób (91%).

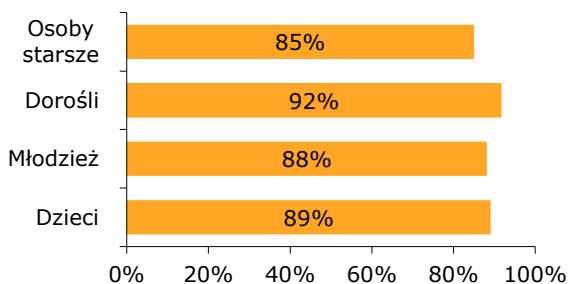
RODZAJ DROGI

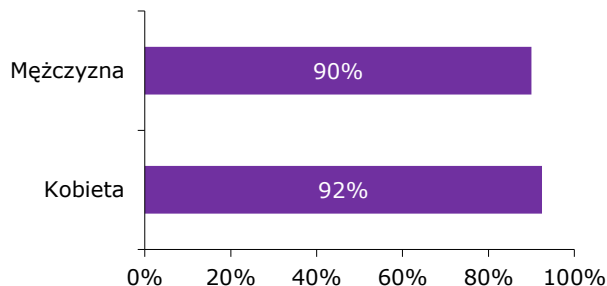
OBSZAR

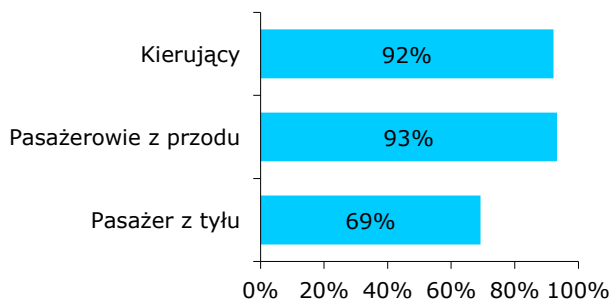
WIEK

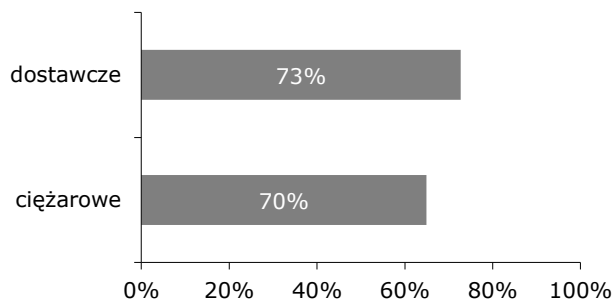
PŁEĆ

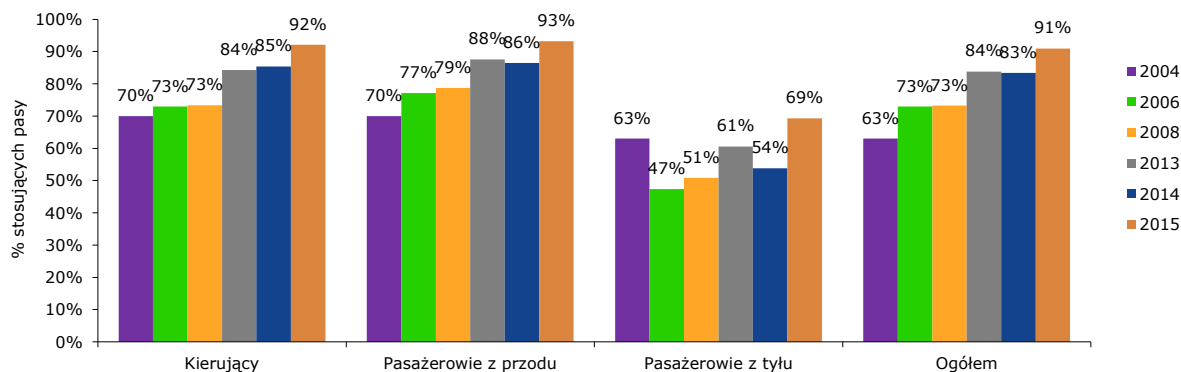
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

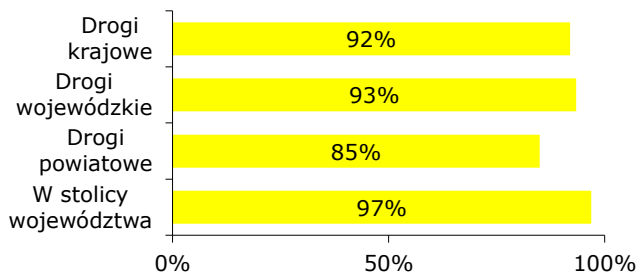

LUBUSKIE

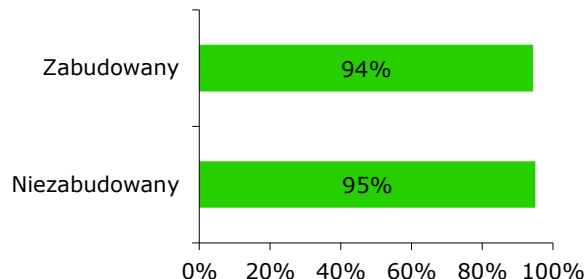

W województwie lubuskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 13 307 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 12 585 osób (95%).

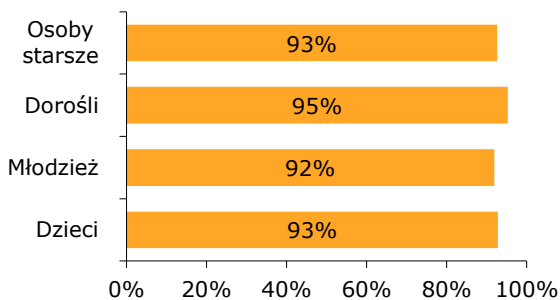
RODZAJ DROGI

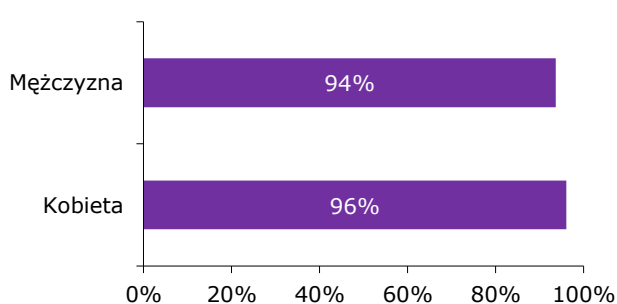
OBSZAR

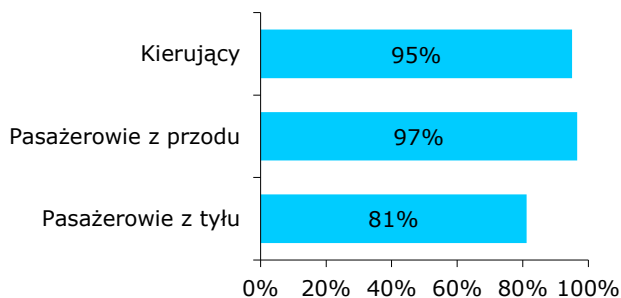
WIEK

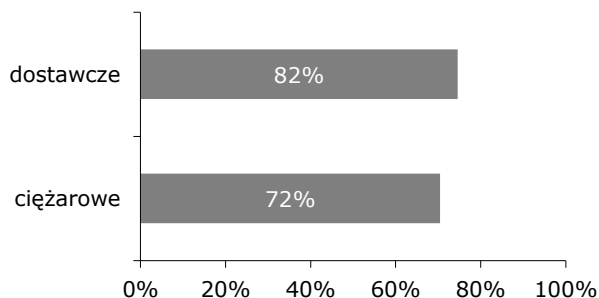
PŁEĆ

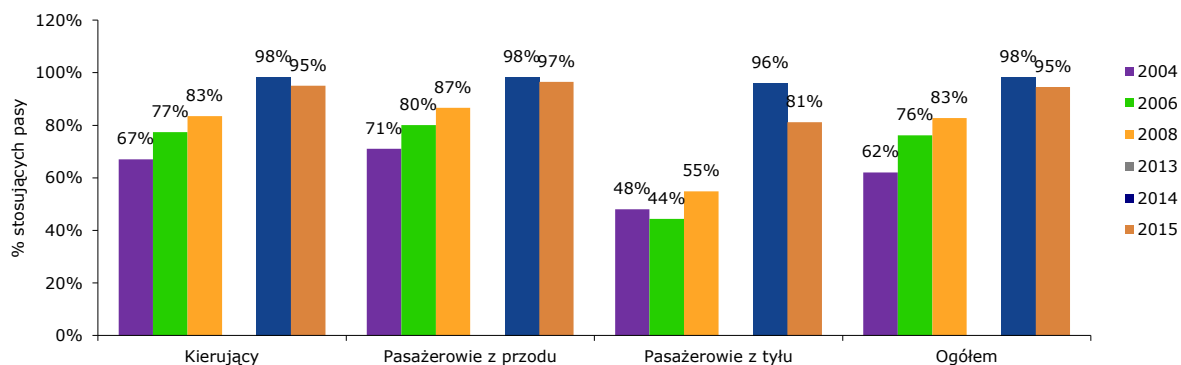
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

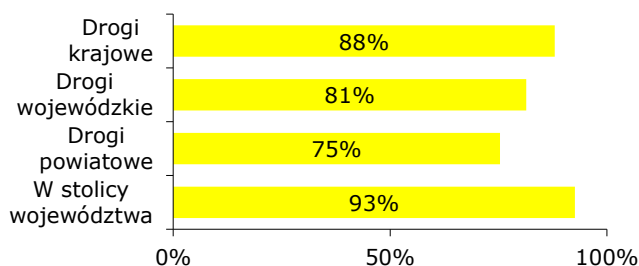

ŁÓDZKIE

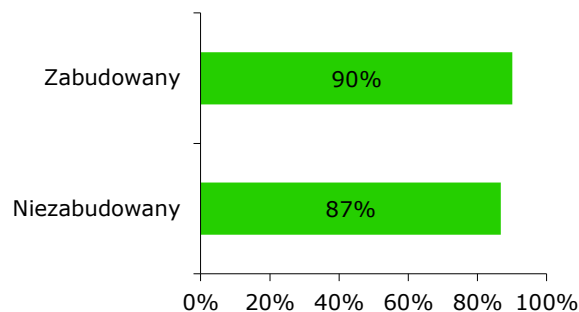

W województwie łódzkim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 12 676 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 11 321 osób (89%).

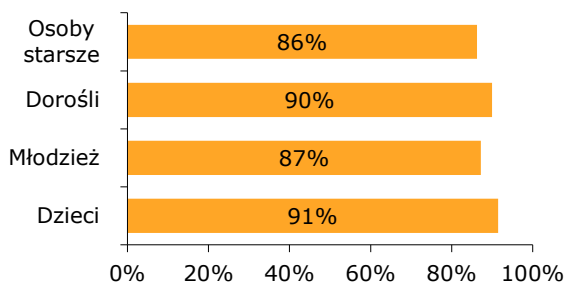
RODZAJ DROGI

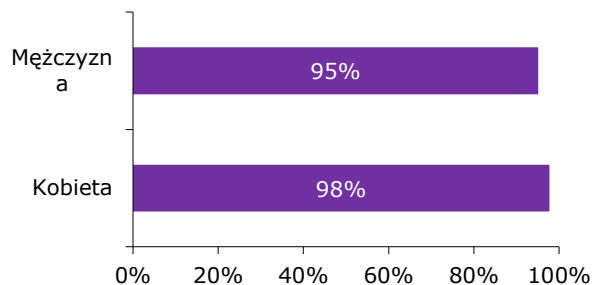
OBSZAR

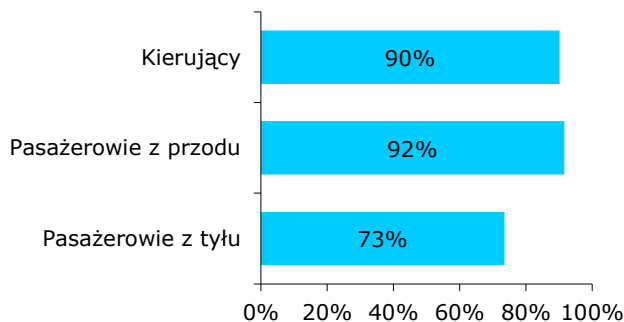
WIEK

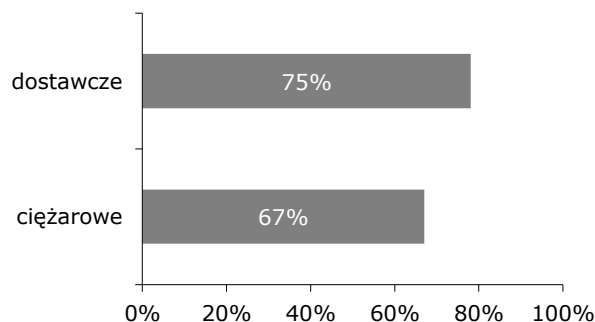
PŁEĆ

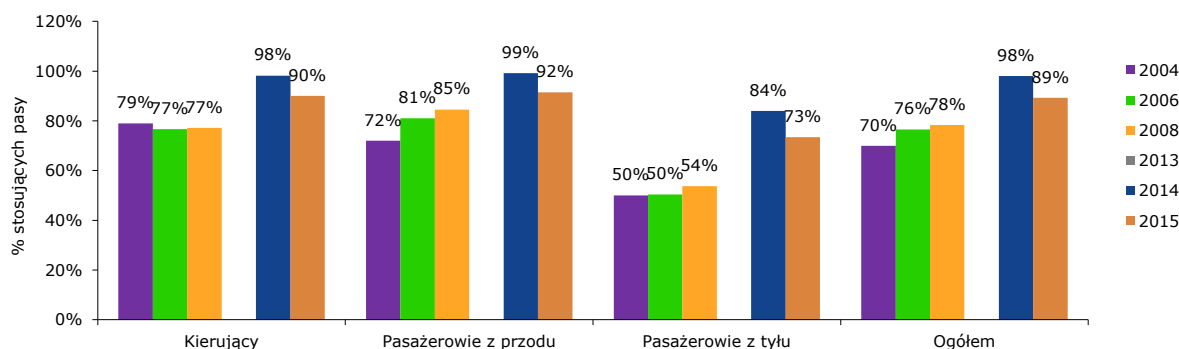
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

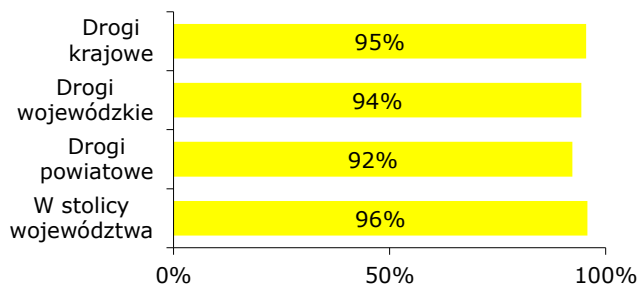

MAŁOPOLSKIE

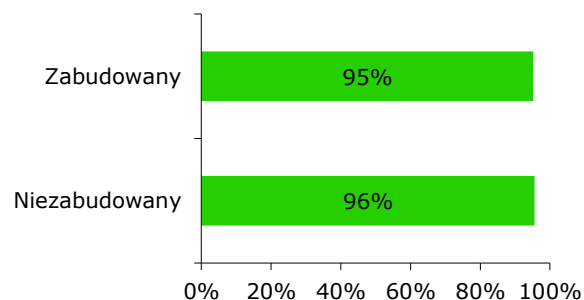

W województwie małopolskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 13 188 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 12 565 osób (95%).

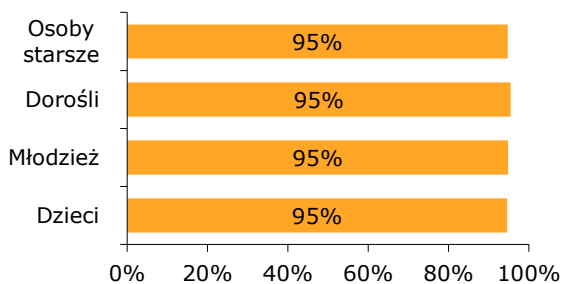
RODZAJ DROGI

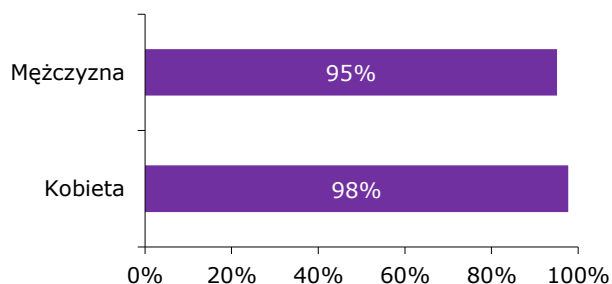
OBSZAR

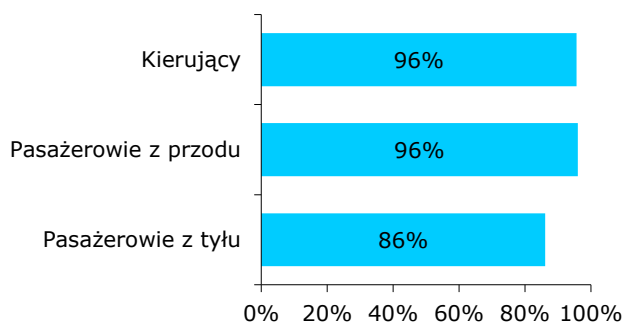
WIEK

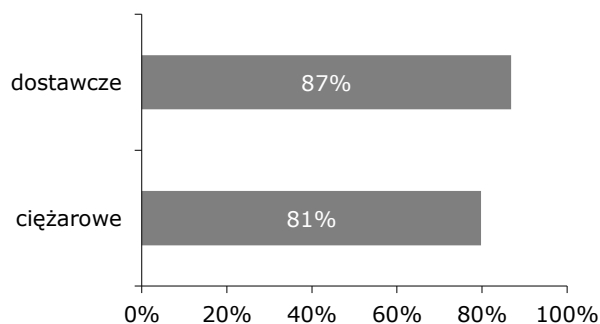
PŁEĆ

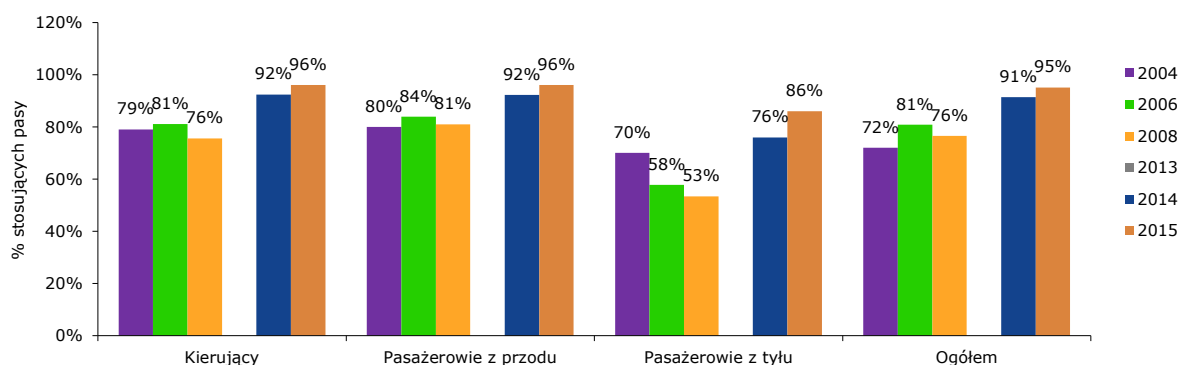
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

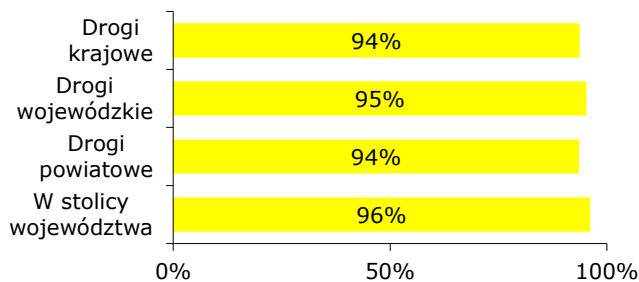

MAZOWIECKIE

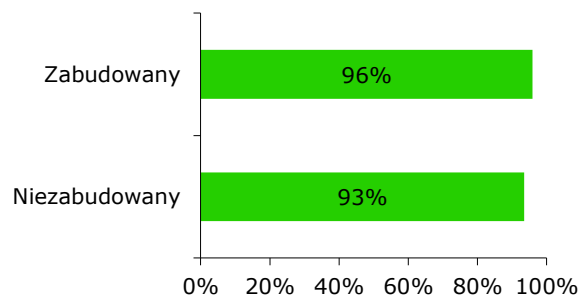

W województwie mazowieckim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 12 785 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 12 187 osób (95%).

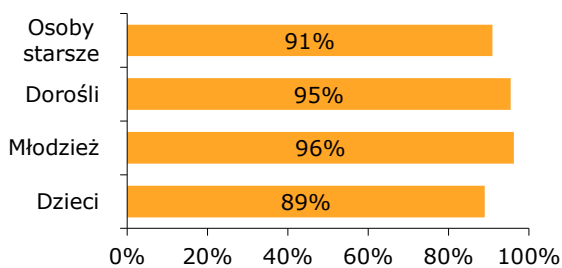
RODZAJ DROGI

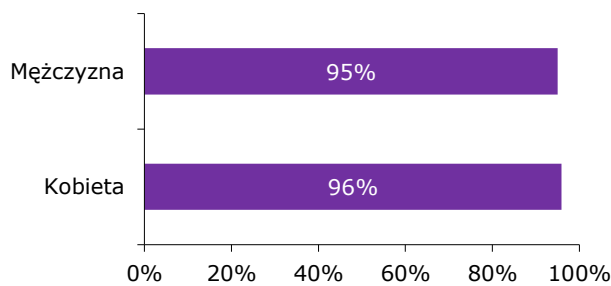
OBSZAR

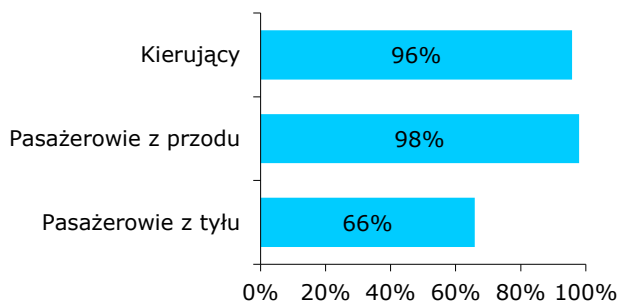
WIEK

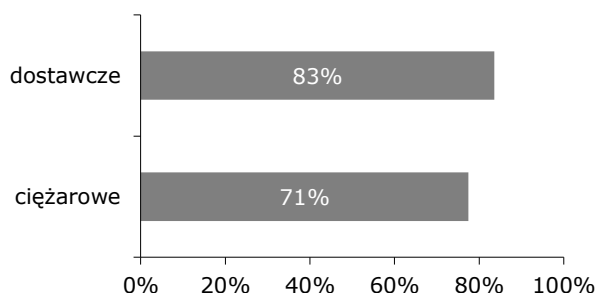
PŁEĆ

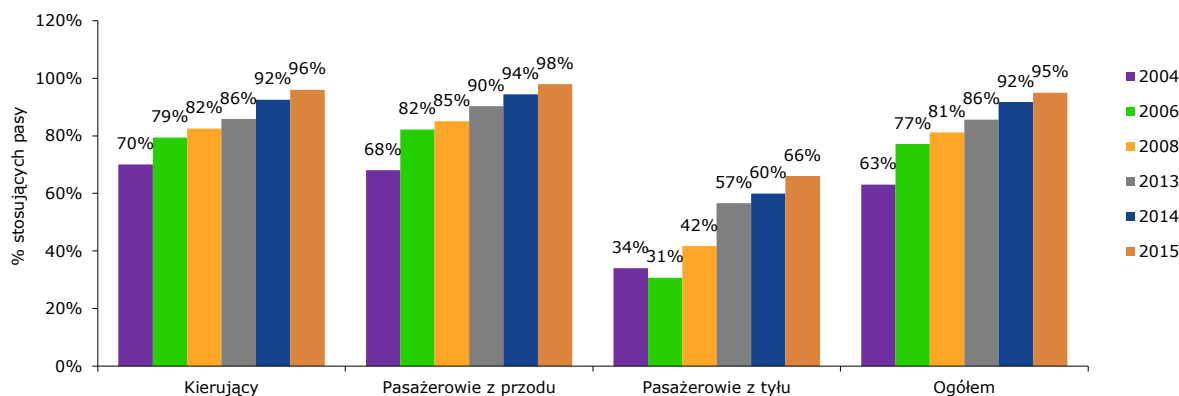
MIJESCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

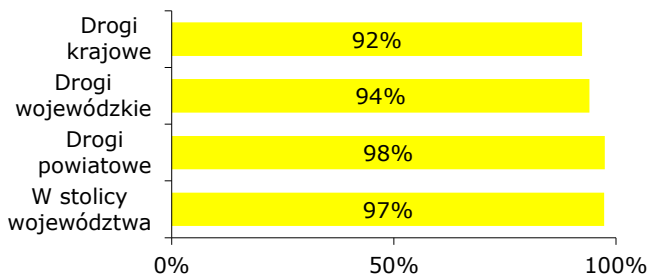

OPOLSKIE

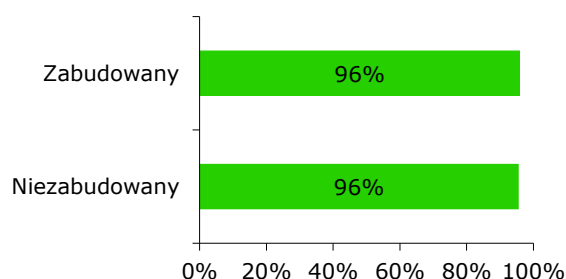

W województwie opolskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 13 038 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 12 503 osób (96%).

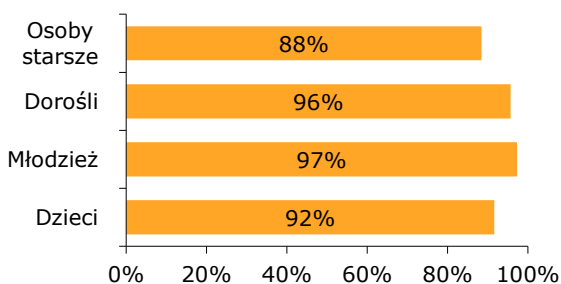
RODZAJ DROGI

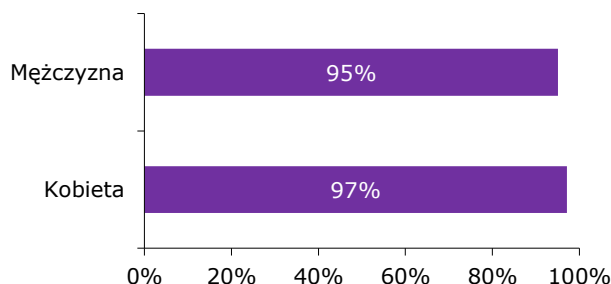
OBSZAR

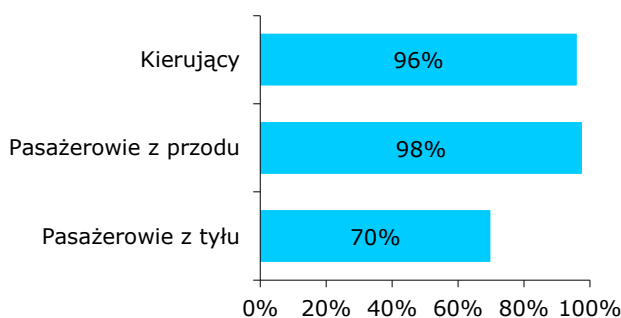
WIEK

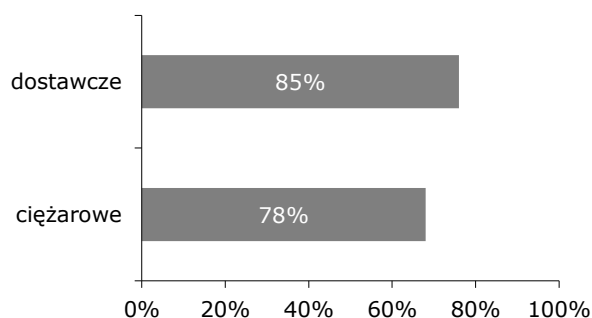
PŁEĆ

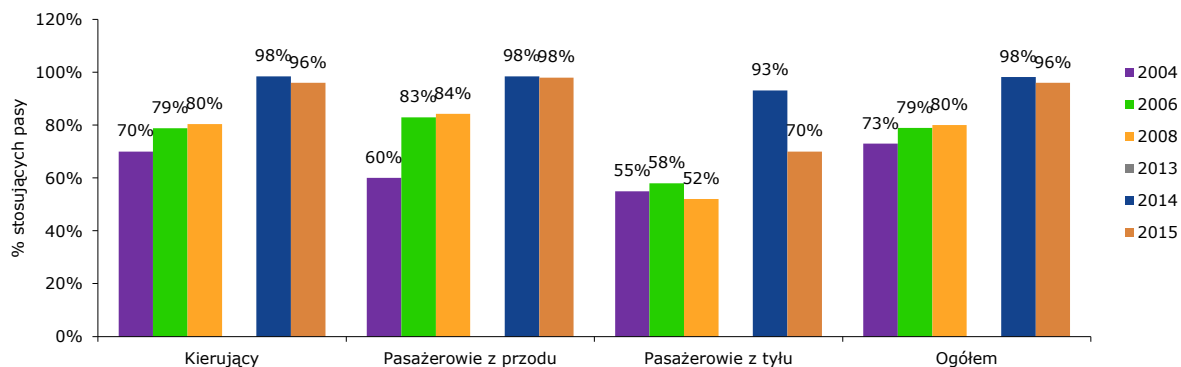
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

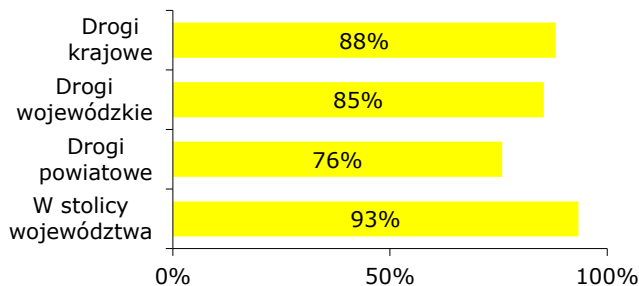

PODKARPACKIE

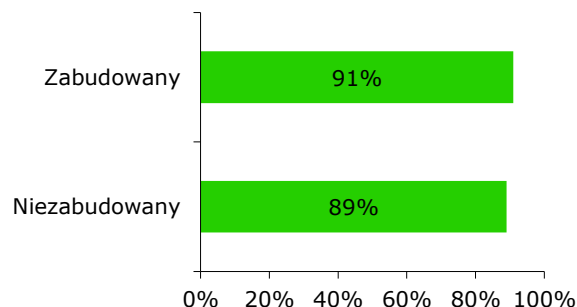

W województwie podkarpackim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 13 057 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 11 823 osób (91%).

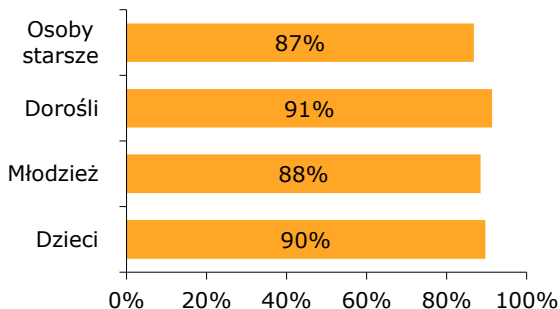
RODZAJ DROGI

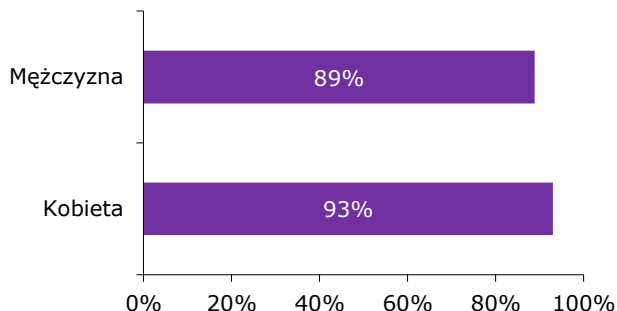
OBSZAR

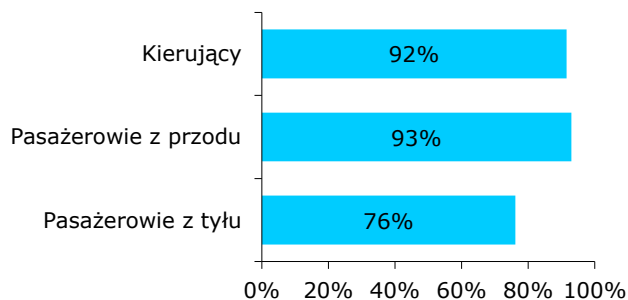
WIEK

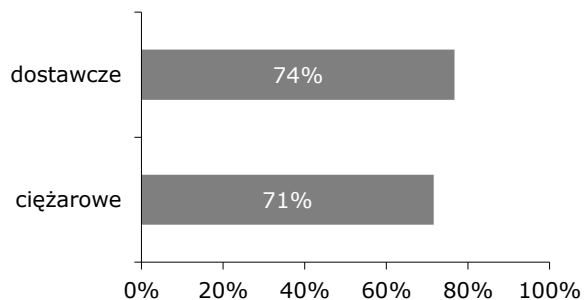
PŁEĆ

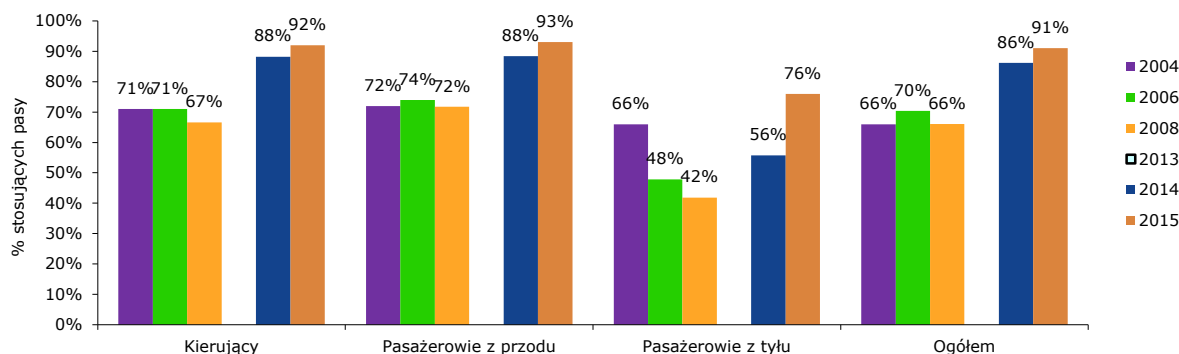
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

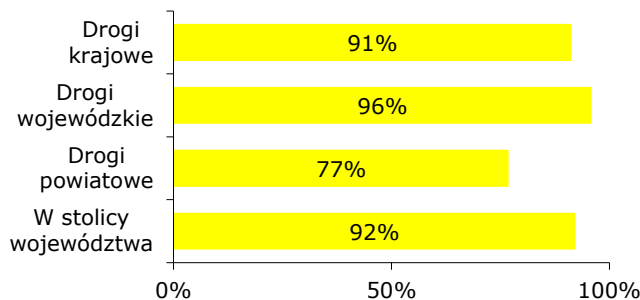

PODLASKIE

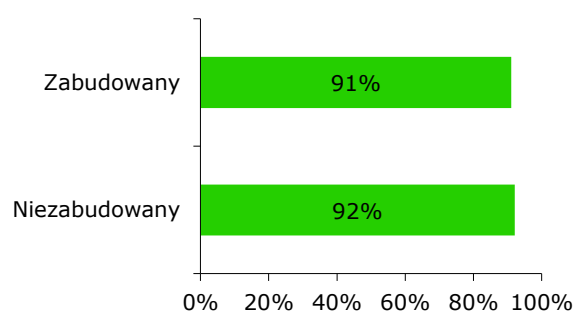

W województwie podlaskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 13 877 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych były 12 680 osoby (91%).

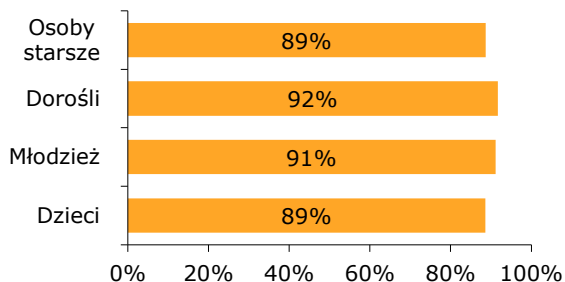
RODZAJ DROGI

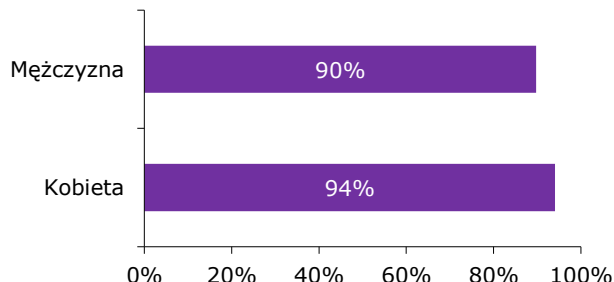
OBSZAR

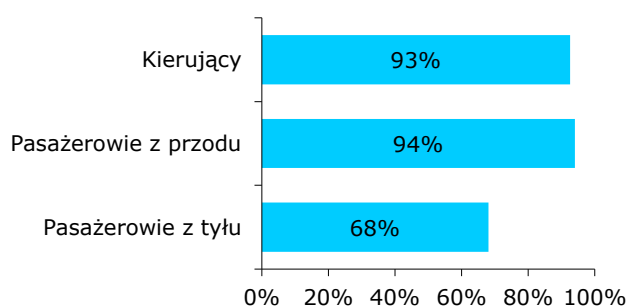
WIEK

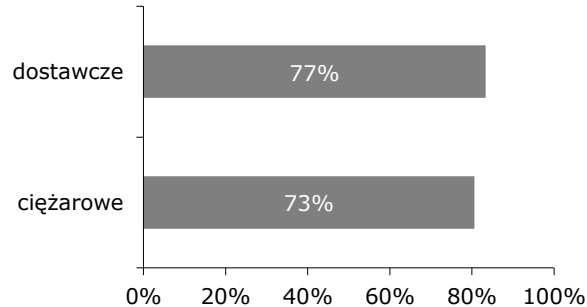
PŁEĆ

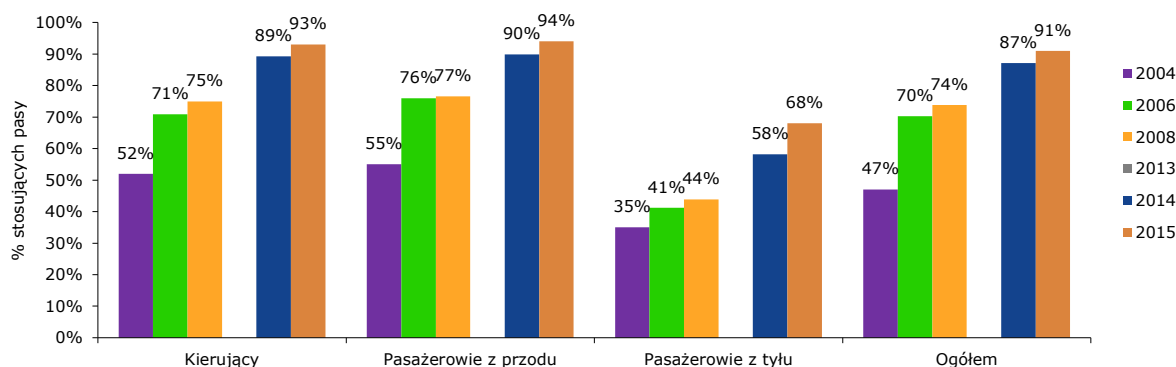
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

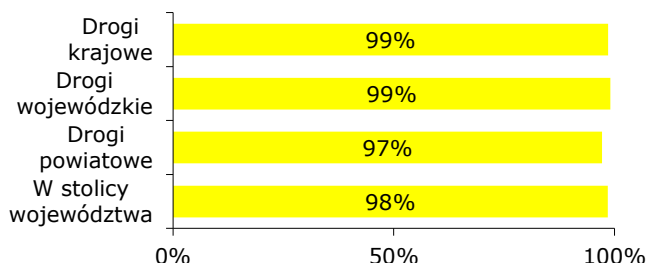

POMORSKIE

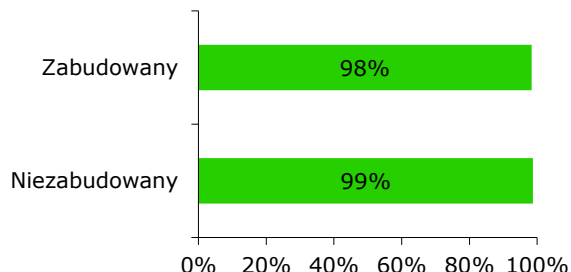

W województwie pomorskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 14 476 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 14 259 osób (99%).

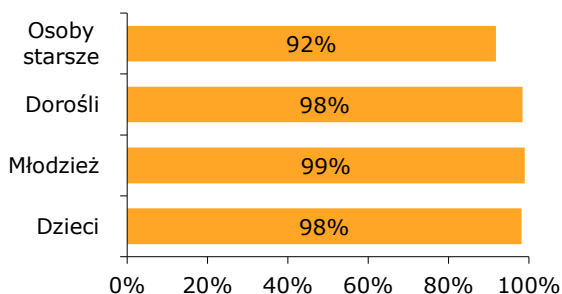
RODZAJ DROGI

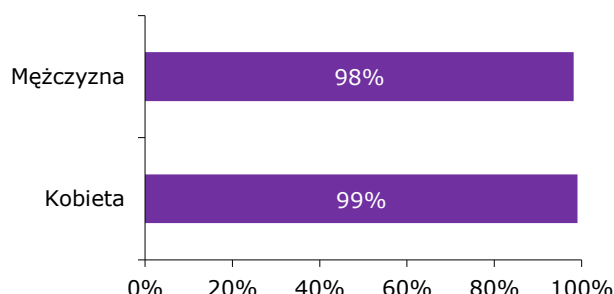
OBSZAR

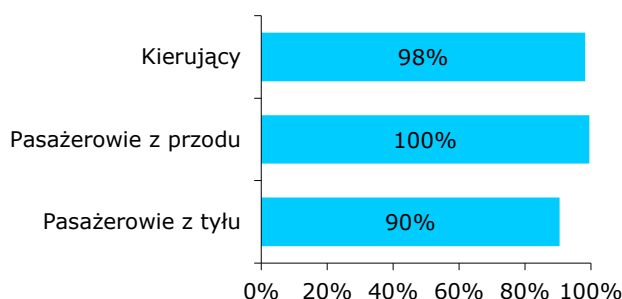
WIEK

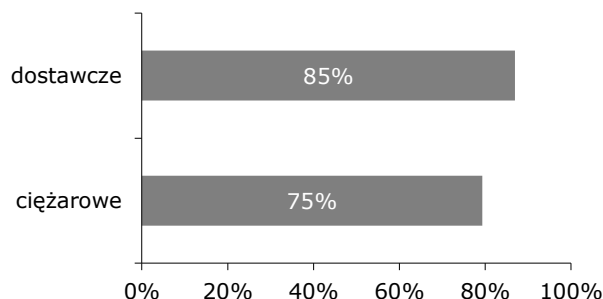
PŁEĆ

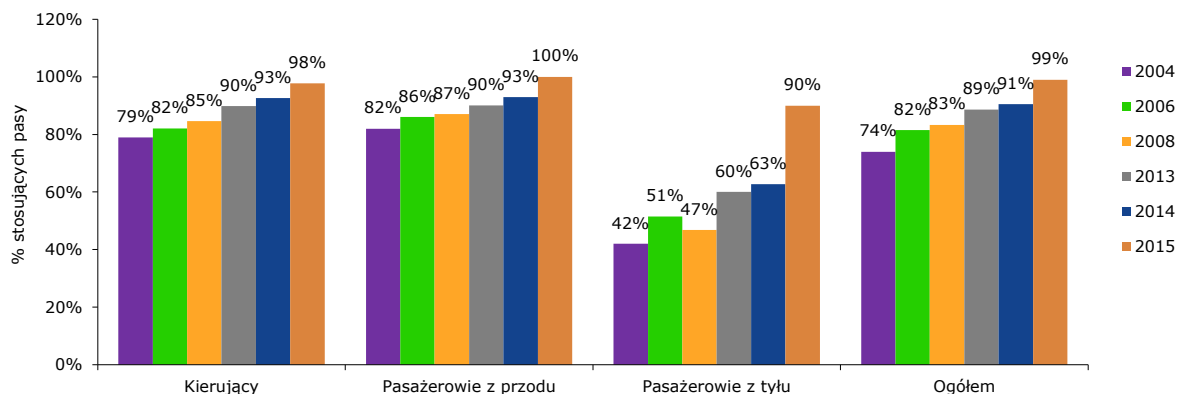
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

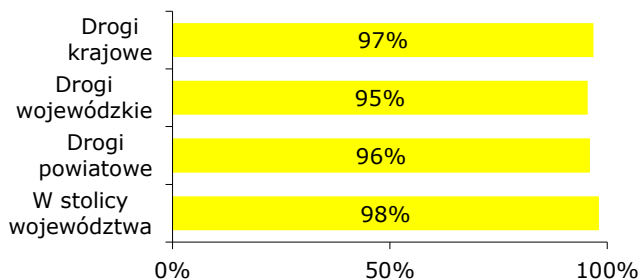

ŚLĄSKIE

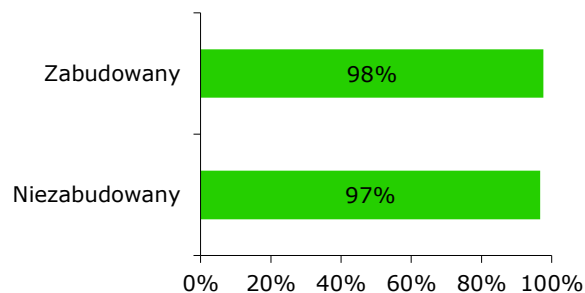

W województwie śląskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 12 925 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 12 588 osób (97%).

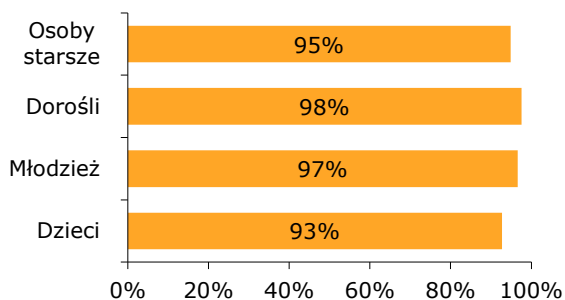
RODZAJ DROGI

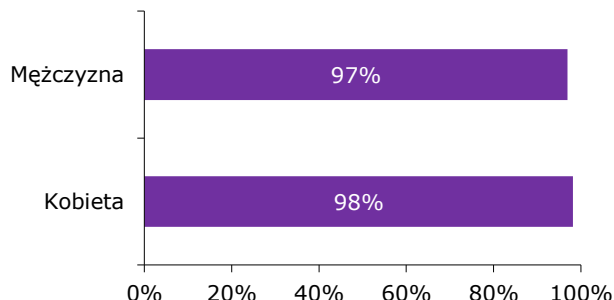
OBSZAR

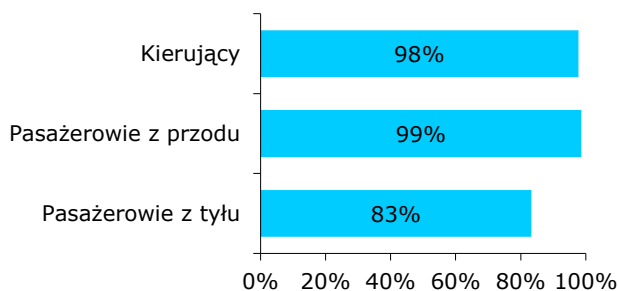
WIEK

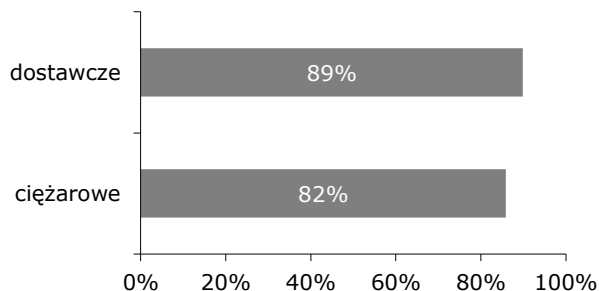
PŁEĆ

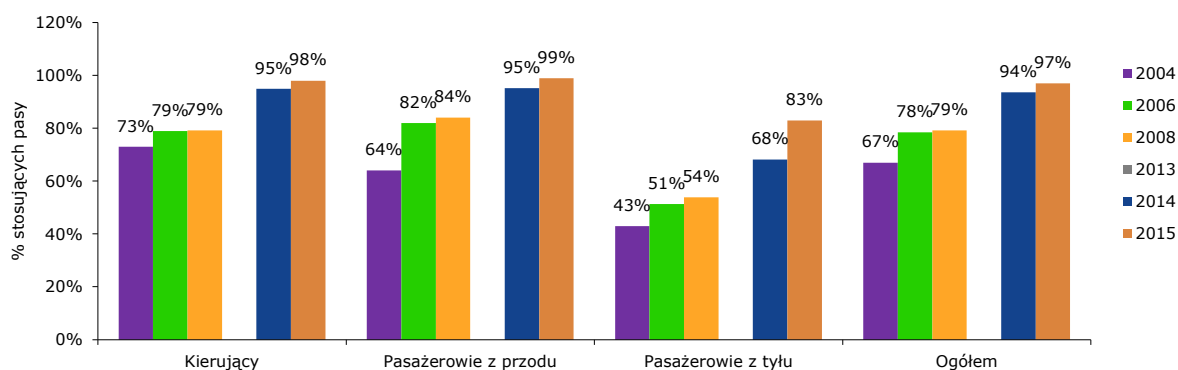
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

ŚWIĘTOKRZYSKIE

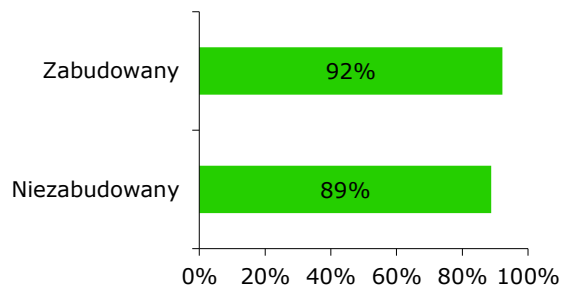

W województwie świętokrzyskim obserwacje zostały wykonane w dziewięciu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 12 713 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 11 601 osób (91%).

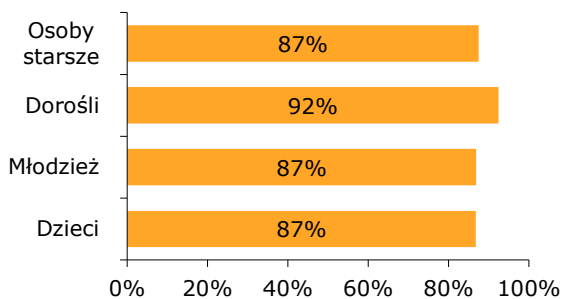
RODZAJ DROGI

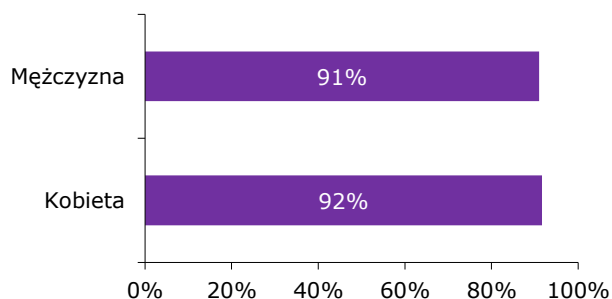
OBSZAR

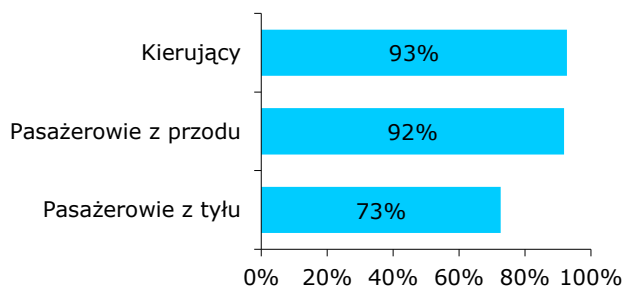
WIEK

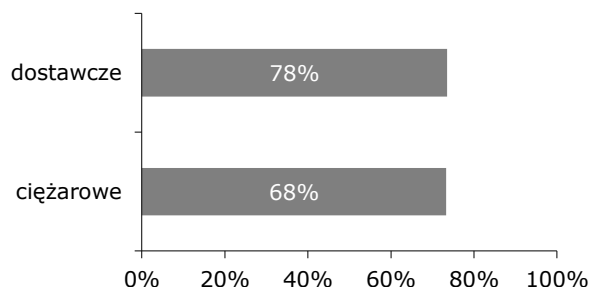
PŁEĆ

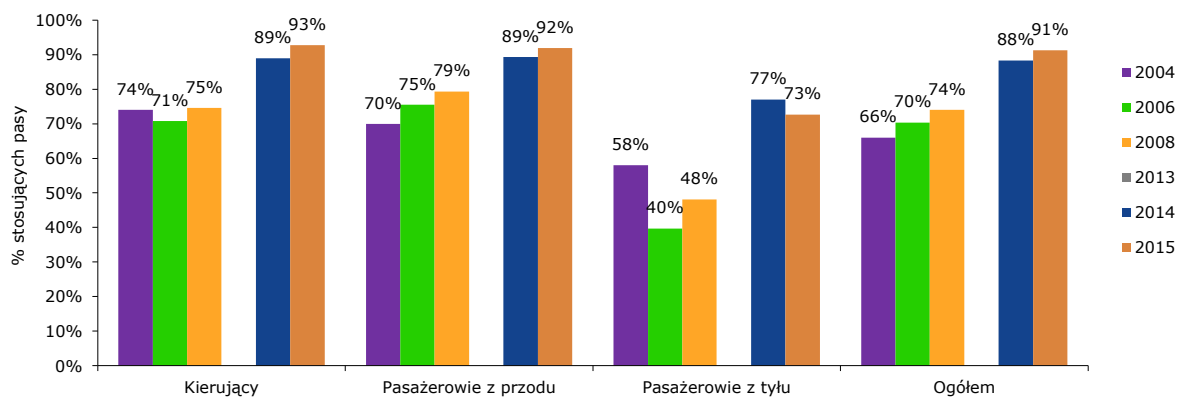
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

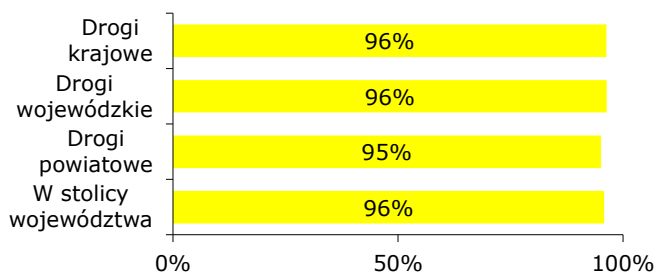

WARMIŃSKO-MAZURSKIE

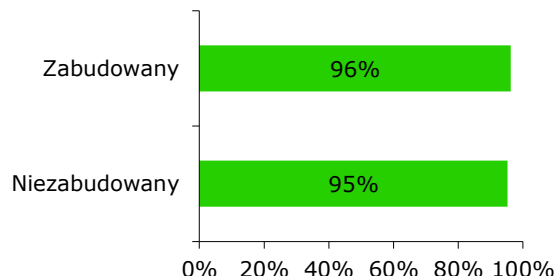

W województwie warmińsko-mazurskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 13 308 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 12 769 (96%).

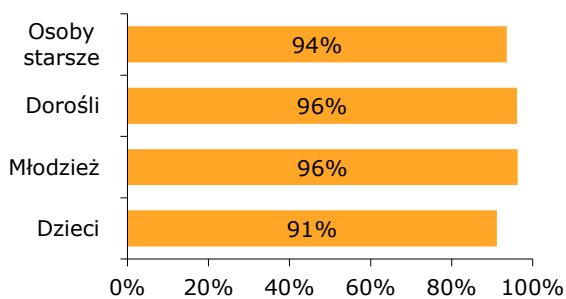
RODZAJ DROGI

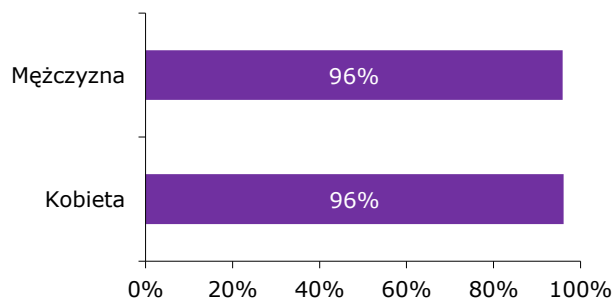
OBSZAR

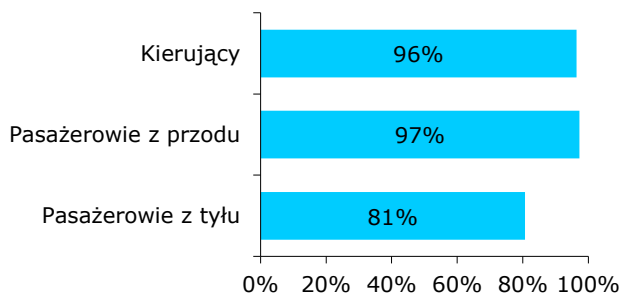
WIEK

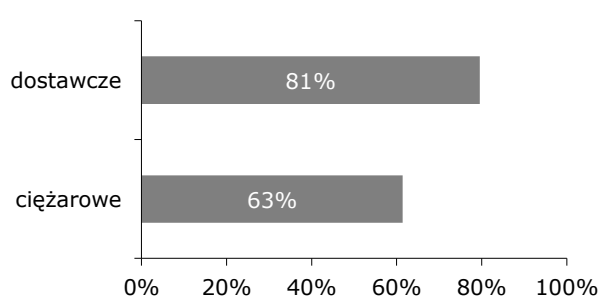
PŁEĆ

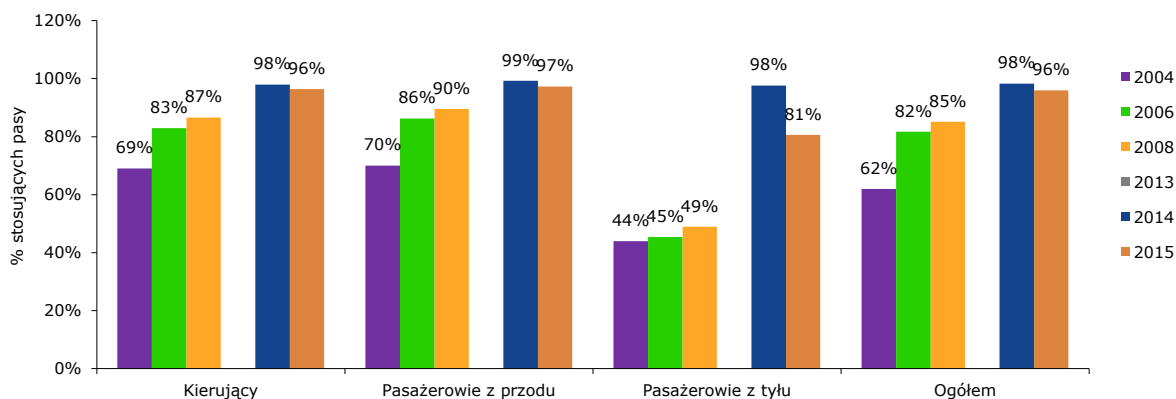
MIJSCA W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

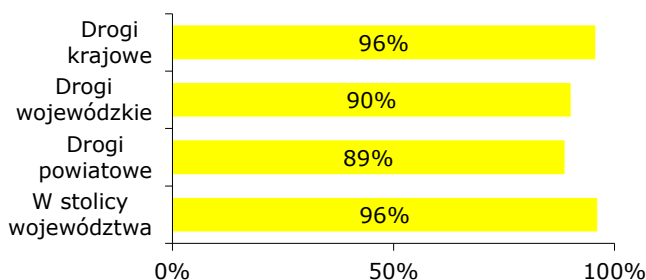

WIELKOPOLSKIE

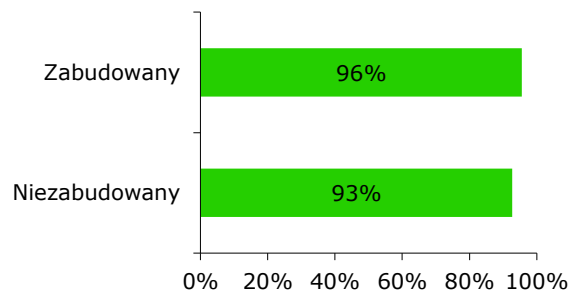

W województwie wielkopolskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 12 306 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 11 690 osób (95%).

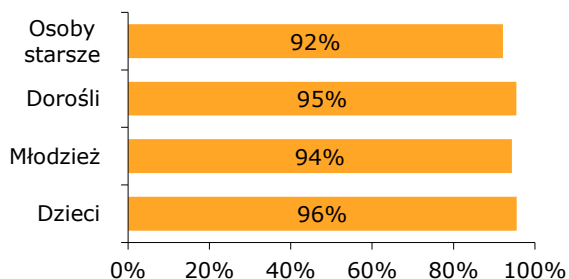
RODZAJ DROGI

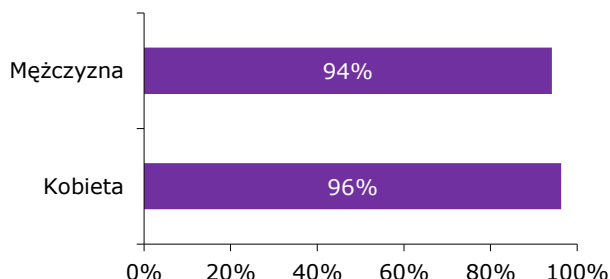
OBSZAR

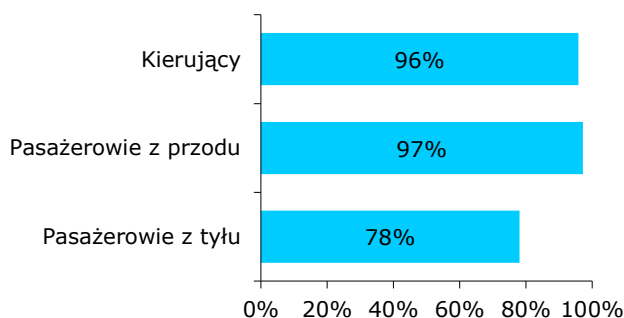
WIEK

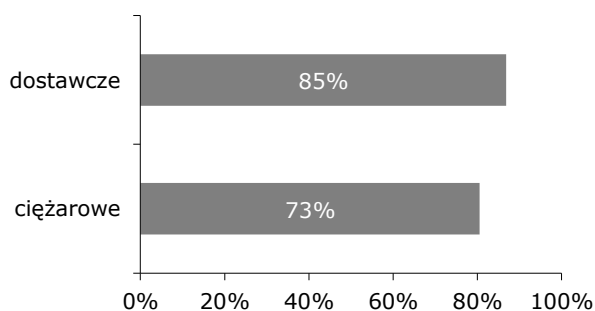
PŁEĆ

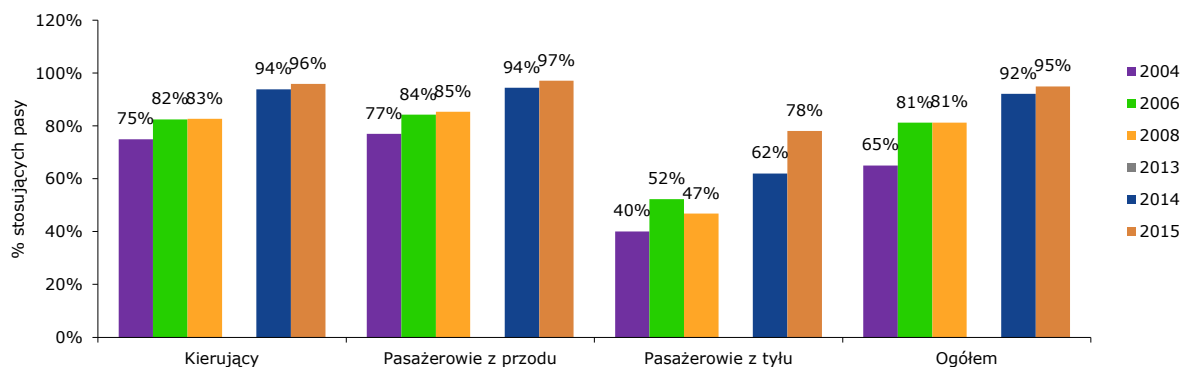
MIEJSCE W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

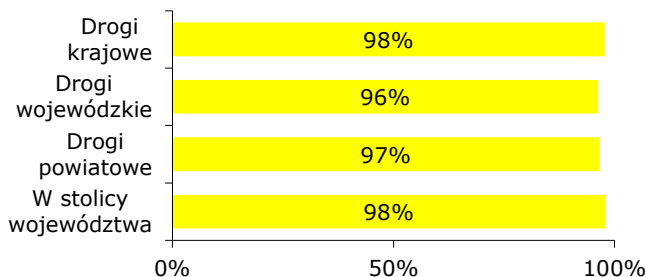

ZACHODNIOPOMORSKIE

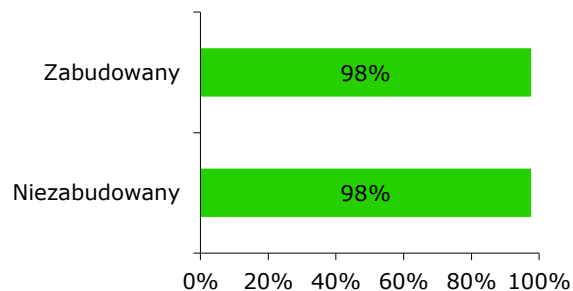

W województwie zachodniopomorskim obserwacje zostały wykonane w ośmiu punktach pomiarowych. Ogółem zbadano 12 123 kierujących i pasażerów samochodów osobowych, z czego w pasach zapiętych było 11 833 osób (98%).

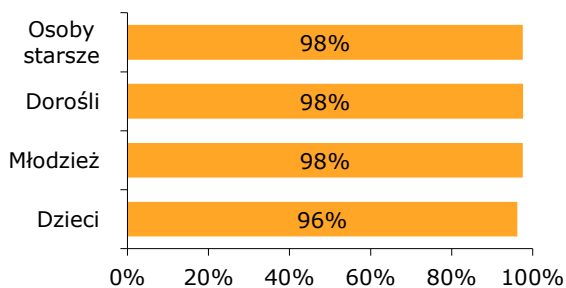
RODZAJ DROGI

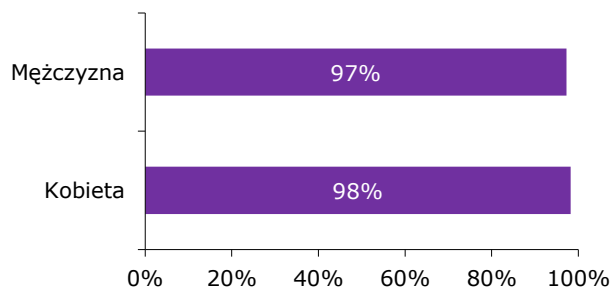
OBSZAR

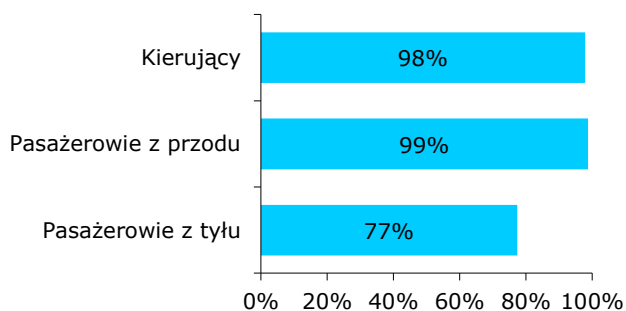
WIEK

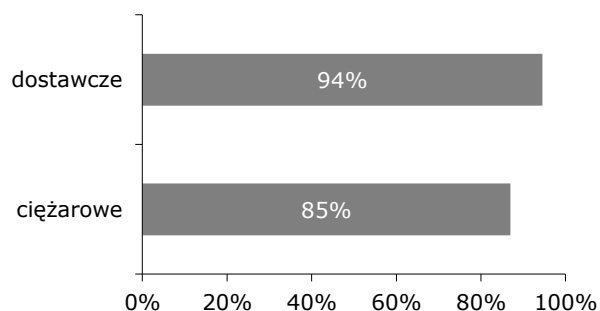
PŁEĆ

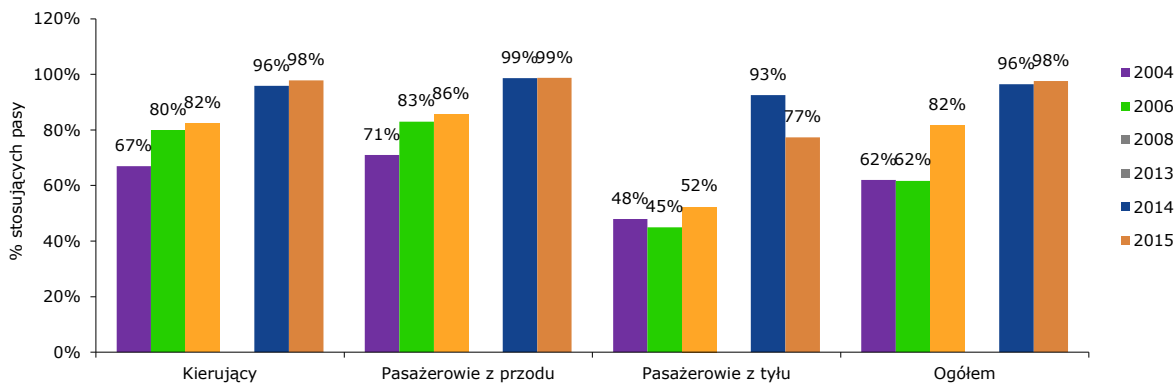
MIĘSCA W POJEŹDZIE

INNE POJAZDY

ZMIANY CZASOWE

5. Podsumowanie i rekomendacje

Pomiary prędkości pojazdów oraz stosowania pasów bezpieczeństwa w pojazdach w Polsce są prowadzone od 2002 roku. Sesje pomiarowe zrealizowane w 2015 roku były kolejnymi 31 i 32 sesją pomiarową. Jednocześnie wykonywane były pomiary prędkości, stosowania urządzeń zabezpieczających (pasów, fotelików i kasków) oraz korzystania z telefonów komórkowych.

W każdej z sesji pomiary przeprowadzono w 86 punktach pomiarowych stałych i zmiennych wybranych zgodnie z założeniami określonymi przez Zlecniodawcę. Ogółem w 2015 roku w 2 sesjach pomiary zostały wykonane w 135 punktach na terenie całego kraju. Próba badawcza użytkowników pojazdów wyniosła 265 792, w tym pod kątem pasów przebadano 259 471 osób.

Zastosowana w trakcie realizacji pomiarów aplikacja na urządzenia mobilne umożliwiająca zapisywanie, segregowanie i wysyłanie zgromadzonych danych na serwer bezpośrednio po zakończeniu pomiarów okazała się bardzo skuteczna, gwarantująca wysoką jakość pomiarów.

Wyniki przeprowadzonych w latach 2004 – 2015 badań wskazują na duży wzrost stosowania pasów bezpieczeństwa we wszystkich rodzajach pojazdów. W niektórych regionach kraju w ciągu 10 lat 2004-2014 nastąpił wzrost stosowania pasów w samochodach osobowych aż o 30 punktów procentowych osiągając poziom powyżej 90%. Porównanie pomiarów z lat 2014 – 2015 wskazują na o wiele mniejszą dynamikę wzrostu. Zmiany sięgają co najwyżej kilku procent.

Porównanie stosowania pasów w poszczególnych regionach Polski wskazuje na różnice sięgające nawet 10 punktów procentowych. Niższe wskaźniki zanotowano szczególnie w województwach wschodnich. Należy jednak podkreślić, że w latach 2014 – 2015 właśnie w tych województwach zanotowano największy wzrost stosowania pasów przez użytkowników pojazdów.

Zmiany wykazane w trakcie badań mogą wskazywać na skuteczność podejmowanych w ostatnich latach działań, w tym w szczególności działań edukacyjnych oraz kampanii informacyjno-promocyjnych prowadzonych w kraju w zakresie pasów bezpieczeństwa oraz intensyfikacji w obszarze nadzoru.

Wskaźnik 91% kierowców i pasażerów samochodów osobowych zapinających pasy bezpieczeństwa podczas jazdy plasuje Polskę na lepszej pozycji w rankingach międzynarodowych. Jeśli tendencja wzrostowa potwierdzi się w kolejnych badaniach, Polska znajdzie się wśród krajów o wysokim stopniu stosowania pasów.

Krajowa Rada
**BEZPIECZEŃSTWA
RUCHU DROGOWEGO**

Sekretariat Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

 ul. Chałubińskiego 4/6

 00-928 Warszawa

 www.krbrd.gov.pl

 (22) 630-12-55

 (22) 830-00-80

 sekretariat@krbrd.gov.pl